

Doğu cephesinde: İleri hatlarda bir Alman piyade müfrezesi

Alman tebliği

Önemli Sovyet kuvvetleri çember içinde çemberi yarmak için dışarıdan yapılan teşebbüsler neticesiz kaldı

Cephe gerisinde bir Bolşevik çetesi tahrib edildi

Berlin, 24 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Dün Harkof ceneb gerçevesinde yapıldığı bildirilen karşılık taarruzları sayesinde önemli Sovyet kuvvetleri artık tamamile sarılmış (Devamı 5 inci sayfada)

ÇİN - JAPON HARBI KANLI BİR SAFHAYA GİRDİ

Bir Çin şehri Japonların eline geçti

100 bin kişi kadar takviye alan Japonlar ileri hareketlerine devam... ediyorlar

Bir Çin şehrinde çarpışan Japon askerleri

Cungking, 24 (A.A.) — Bugünkü Çin tebliği, şimdi 100.000 kişi kadar takviye alan Japonların ileri hareketlerine devam... ediyorlar

Royter bildiriyor

HARKOFTA AZGIN BİR ÇARPIŞMA

Almanlar merkezde de taarruza geçtiler

En büyük tanklar kırkılık ve altmışarlık gruplar halinde harbe sürülmektedir

Moskova, 24 (A.A.) — Royter ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Harkof cephesinde Sovyet ve Alman kuvvetleri arasında cereyan eden azgın çarpışma dün bazı kesimlerde Almanların elinde bulunan daha başka müdafa mevzilerinin büyük Rus kuvvetleri tarafından hücumla zaptı şeklinde neticelenmiştir. Almanlar, piyade kuvvetlerinin kesif Rus ateşi karşısında sarsıntılar geçirdiği kesimlerde en büyük tanklarını kırkılık ve altmışarlık gruplar halinde muharebeye sürmektedirler (Devamı 5 inci sayfada)

Sovyet tebliği

Almanların mukabil hücumları püskürtüldü

“Kıt’alarımız Kerç yarım adasından çekildiler,,

Harkof istikametinde bazı kesimlerde taarruz hareketleri yapıldı

Moskova 24 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği:

23 Mayısta Harkof istikametinde mevzilerini sağlamakta olan kıt’alarımız düşmanın piyade ve tank mukabil hücumlarını püskürtmüşler ve bazı kesimlerde taarruz başarıları yapmışlardır.

Izyum Barvenkovo istikametinde şiddetli savaşlar olmuş, kıt’alarımız düşmanın mukabil taarruzlarını püskürtmüş ve düşmana karşı hareketler yapmıştır.

Kıt’alarımız, Sovyet başkumandanlığının emriyle Kerç yarım adasından çekilmişlerdir. Kıt’aların teşhizatı tahliye edilmiştir. Tahliye tam bir intizam içinde yapılmıştır. 22 Mayısta 50 Alman tayya (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Deniz inşaat tezgâhları denizaltılar arasında gemi inşa ve batırma yarışı

Doğuda Timoçenko ordularının cenub kanadına tevcih edilen Alman taarruzunun inkişafı gösterdiği anlaşılıyor
Yazan: Emekli General K. D.

İngiliz - Birleşik Amerika deniz inşaatı tezgâhlarıyla Alman - İtalyan denizaltıları arasındaki gemi inşası ve gemi batırması rekabeti yeni rekorlarla devam etmektedir. Gerçekten, 22 Mayıs tarihli bir Londra telgrafı Birleşik Amerika ve İngiltere tezgâhlarında inşaları hızla ilerletmekte olan 22 zırhlı bahis mevzuu ettikten sonra Amerika’da deniz günü münasebetiyle yalnız bir günde 30 gemi denize indirilerek yeni bir rekor kırıldı (Devamı 5 inci sayfada)

Bütçenin mecliste müzakeresine bugün başlanacak

Maliye Vekilinin izahatına hususî ehemmiyet atfediliyor

Cumartesinden evvel vergi zamlarına dair olan kanun lâiyhası da görüşülecek

Ankarada dünkü at yarışları

Millî Şef koşuları alâka ile takib buyurdular

Ankara, 24 (Hususî) — İlkbahar at yarışlarının dördüncüsü bu hafta da Hipodromda büyük bir kalabalık huzurunda yapılmıştır. Yarışlara Millî Şef İsmet İnönü de şeref vermişler ve büyük bir alâka ile bütün koşuları takib buyurmuşlardır.

Çok heyecanlı geçen yarışların neticeleri şunlardır:

Birinci koşu: Ferruh Adam’ın Sikkap’ı birinci, İhamî Aytac’ın Heybeli’si ikinci, Halim Said’in Alemdarı üçüncü olmuşlardır.

İkinci koşu: Mehmed Ali Yalın’ın Pehlivan’ı birinci, Hüseyin Ermiş’in Soydan’ı ikinci, Suad Ka (Devamı 2 nci sayfada)

Sarıyerde dün bir kaza oldu

Bir çocuk parçalanarak öldü 4 kişi de yaralandı

Dün sabah Sarıyerde Kısırkaya köyünde bir çocuğun parçalanarak ölmesi, dört kişinin de yaralanması ile neticelenen feci bir kaza olmuştur. Hâdise, şöyle cereyan etmiştir:

Kısırkaya köyünden Mustafa Özdekin 8 yaşındaki oğlu Nihad ile 7 yaşındaki kardeşi Mehmed ve aynı köyde oturan Faikin 9 yaşındaki oğlu Özcan sahilde oynar. (Devamı 2 nci sayfada)

Bakkallarda gıda maddelerinin tevziine yarın başlanıyor

Halka tevzi olunmak üzere bakkallara verilen turyağ, pirinç ve beyaz peynir gibi maddelerin nalaka dağıtılmasına yarın sabahtan itibaren bütün bakkallar tarafından başlanacaktır. Herkes ekmecek kamelerinin Mayıs ayı yazılı köşesini kestirmek suretiyle kendi na hiyesi dahilindeki bakkallardan yarım kilo pirinç, 100 gram turyağı, 100 gram beyaz peynir alacaktır. Birincinci kilosu perakende kilosu 53, turyağın perakende kilosu 155, beyaz peynirin perakende kilosu 100 kuruştan satılacaktır.

Fevkalâde kazanç vergisi lâiyhası

Ankara, 24 (Hususî) — Yarın başlanacaktır. Maliye Vekili Fuad Saat on beşte toplanacak olan Bütçe Komisyonu’nun bu münasebetle Millet yük Millet Meclisinde 1942 yılı Meclisinin huzurunda yapacağı bütçesi projesinin müzakeresine (Devamı 5 inci sayfada)

Kıyasıya para harcıyanlar

Abidin daverin ileri sürdüğü düşünceler

“Halkın büyük bir kısmının sıkıntı çektiği sırada bol bol para kazananların bol bol vergi vermeleri bir adalet icabıdır..”

Harb hâlinin doğurduğu şartlardan istifade ederek, nisbetsiz şekilde kazanç kıyasıya para harcıyanlar hakkındaki anketimize bugün de değerli muhabir, meb’us Abidin Daver cevap veriyor.

● **Abidin Daver’in fikirleri:**

...« Fazla kazançları hükümet elinden geldiği kadar önleme çalışıyor. Geçen harbe yaşayanlar bilirler, o zaman bazı nüfuzlu adamlar, hattâ hükümet ricalı bu gibi kazançlara karşı önceleri hiçbir tedbir almadıkları gibi, bilakis onlardan bir kısmına yardım ederlerdi. Meselâ, meşhur vagon ticareti bu yardımlardan biriydi.

Bu defa bu çeşid yardımlar kat’iyyen yapılmamıştır. Hükümet kimsenin halkın zararına zengin olmasına yardım etmemiştir. Fakat, harbdan istifade ederek yüksek para kazanmayı düşünenler her gün ve her fırsatta seytankâr bir zekâ (Devamı 5 inci sayfada)

Abidin Daver

Türkiye futbol birincilikleri

Ankara ve İstanbul takımları galib geldiler

Beşiktaşlılar Trabzonu 4 - 0, Harbiye de İzmirin Göztepe takımını 5 - 1 yendiler

Evvelki gün karşılaşan Ankara Harbiye takımı ile Trabzon takımı oyuncularını bir arada (Yazısı 6 nci sayfada)

Hergün

Amerikanın
Karşılaştığı
Zorluklar ve
Beslediği ümidler

Ekrem Uşaklıgil

Amerikanın deniz günü mü nasebetile Cümhuretisima neşrettiği beyanname harb meseleleri için gerçekten yeni telâkî edilebilecek hiçbir unsuru muhtevi olmamasına mukabil Amerikanın hem karşılaştığı zorlukları, hem de bu zorlukları yenmek için beslediği ümidleri aksettirmesi bakımından dikkati çekmiş olsa gerek.

Amerika gerçi harbin içindedir, fakat kat'avi hususiyetinden dolayı harbin tehlikeleri dışındadır, hiçbir zaman bir istilâ tehlikesine maruz kalmaz, bugün milyonluk ordular, yüz binlerce tayyareler, iki Okyanusa yetecek filolar yapıyorsa bu, kendi kendisini kendi topraklarında müdafaa etmek için değil, istikbalin ticaret yol ve sahalarını korumak maksadindedir, fakat bu kuvvetleri hazırlamak maksadı temin etmeye yetmez, hazırlanan kuvveti kullanılabilecek sahaya götürmek icab eder.

Amerika için ölçüsüz para ile, ölçsüz malzeme sarfatazınin iktisadi ve içtimai sahada doğurmuş başladığı sarsıntılar bir kenara bırakılacak olursa asıl zorluk işte bu hazırlanan kuvvetle malzemenin nakli meselesinde hissediliyor.

Amerika Cümhureisi son demecinde zorlukların birinci kısmına dokunmayarak yalnız ikinci kısmı üzerinde durmuş tehlikenin de vahim olduğunu saklamaktan sakınmıştır, bununla beraber neticede muflaka galebenin kazanacağı ümidini sözlerine eklemiştir.

Mister Ruzvelte göre:

— Amerika 1938 senesinde 28; 1939 senesinde 40, 1941 de ise 103 gemi yaptı. Halbuki 1942 için yalnız beş ay içinde yaptığı vapurların sayısı 130 dur. Demek oluyor ki gemi tezgâhlarının gemi yapma kabiliyetleri nerdeyse günde bir gemiye çıkacaktır. Bu miktar belki de İngiltereninkilerle birlikte günde bir buçuk gemi yapılabilecektir, fakat acaba yeni inşaat karşılaştıran kayıplarını telâfi etmeye yetecek mi?

Hatırlarda olduğu üzere Japonların Amerika filosuna yaptığı baskına takaddüm eden haftalar içinde Amerika senatosunun bahriye encümeninde cereyan eden bir müzakere esasında yapılan her vapura mukabil üç misli vapurun batmakta olduğu işa edilmiş ve bu işfaat ta İngilterede çok fena tesir yapmıştı, aradan geçen müddet zarfında, eğer Alman, İtalyan ve Japon tebliğlerinde kaydedilen rakamlarda bir yanlış tahmin yok ise batan gemilerle yapılan nisbet batırılanların lehinde olarak artmış olmak icab eder, Amerika Cümhureisinin nutkunda gemi kayıplarına ehemmiyetli bir yer verilmesi, İngiltere Kamaraında da bahriye nazırının gemi kayıplarını hükümetin daimi surette gözönünde tuttuğunu söylemesi bunu gösterir, vaziyet gerçekten ciddidir, hususile Alman devlet reisinin son nutkunda Almanyanın elinde mevcut denizaltıların öbür harbe malik olduğu en yüksek rakamı (ki 600 dir) çoktan geri bıraktığını söylemesinden de anlaşılıyor ki, denizaltı savaşı gittikçe artan bir hızla devam edecektir. Bu savaşa yalnız batanların yerine yenilerini yapmakla karşı konulamaz, daha kestirme bir hal çaresi olarak denizaltı silâhını körleştirmek lazımdır. Tahmin edilebilir ki, bir taraftan Amerika, bir taraftan da İngiltere yeni inşaatın temposunu artırması ne kadar fazla ehemmiyet veriyorlarsa denizaltılara karşı mü-

Resimli Makale:

Birinci Napolyona muharebenin nasıl bir san'at olduğunu sormuşlar, derhal cevap vermiş:

— Öyle bir San'attir ki bütün kıymetli tatbıkatta toplanır, en iyi bir plân tatbik edemiyenin elinde sifirdır, en kötü bir plân da, vaziyet görenin elinde derhal kıymet kazanır.

Dünyaya gelen her ferd kendisini bir mücadele sahasında bulur, ve yetişme, öğrenme, devrelerini geçirdikten sonra kendi mücadele sahasının kumandanı olur, onu muvaffakiyete götürecektir silâhlarla cihazlamak muhtemelen vazifesidir. fakat mücadele başladıktan sonra malik olduğu silâhları iyi veya kötü tatbik etmek kendî uhdesine düşer, neticenin mes'uliyeti tamamen kendisine aiddir.

Şehir Haberleri

Aksaraydaki kaza yaralılarından biri daha öldü

Bu suretle ölenlerin sayısı beşi buldu, diğer yaralıların vaziyetleri düzeliyor

Üç gün evvel Aksarayda vukua gelen müessif kazada yaralananlardan Hamdi oğlu Fikret isimindeki genç de evvelki gece kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde ölmüş, bu suretle hâdisede ölenlerin sayısı beşi bulunmuştur.

Fikretin cesedini muayene eden adliye doktoru Hikmet Nomer defnüne ruhsat vermiştir.

Hâdisede yaralanarak Cerrahpaşa ve Haseki hastanelerine kaldırılanların sıhhi vaziyetleri gittikçe düzelmektedir. Yaralıların tedavileri birkaç gün içinde ikmal edilecektir. Yaralıları tehlikeli olanların sıhhi vaziyetleri düzelmıştır.

Bir kamyon devrildi, bir kişi yaralandı

Şoför İlyasın idaresindeki kamyon Halıcıoğlundan geçerken, şoförün dikkatsizliği yüzünden kamyon bir dükkânın direğine çarparak devrilmştir. Direğin altında kalan dükkân sahibi İsmet oğlu Hüsnü de başından ağırca yaralanmıştır.

Yaralı tedavi altına alınarak suçlu şoför hakkında takibata geçilmiştir.

Askerlik işleri

Şubeye davet

Fatih Askerlik Şubesinde: İzmir Lüzman Anbar Memurlarından vazifesinden ayrılan Yd. Subay Pî Teğm. Hüseyin Hüsnü oğ. Bahattin Sezen Ezine 13 ve sicil No. 15159

Kurtuluş cad. No. 173 Gülmezya Apartmanında oturduğunu bildiren heruz bulunamayan ölme Teğm. Hamid oğ. Rıza 46318 in hemen şubeye müraعاتı. Aksaray Kemalpaşa cad. No. 81 de oturduğunu bildiren ve bulunamayan Veteriner yarbay Mehmed Secvet 15/326

cadeleye o kadar fazla ehemmiyet verecektir. Mister Ruzveltin gösterdiği azim ve irade kuvveti bunu gösteriyor.

Ekrem Uşaklıgil

RADYO

PAZARTESİ 25/5/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Radyo salon orkestrası, 7.45: Ajans haberleri, 8: Radyo salon orkestrası, 8.15: Ervin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Kadınlardan fasıl şarkıları, 12.45: Ajans haberleri, 13: Fasıl şarkıları programı, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.50: Genç programı, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Fasıl heyeti, 20.15: Radyo gazetesini, 20.45: Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Şarkı ve türküler, 21.30: (Günün meseleleri), 21.45: Radyo senfoni orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri (ve borsalar).

Orta okul ve liselerde dersler yarın akşam kesiliyor

Eleme imtihanlarına gelecek Salı günü başlanacak, bütün imtihanlar Haziran sonunda tamamlanmış olacaktır.

Bütün ortaokul ve liselerde yarın akşam dersler kesilecektir. Her dersin öğretmenini üçüncü kanaat notlarını okul idarelerine vermişlerdir. Ortaokul ve liselerde Çarşamba günü öğretmenler toplantıları yapılacak, sınıf geçen, bütünlemeye veya sınavta kalan talebeler tesbit olacaktır.

Ortaokul ve liselerde imtihan hazırlıkları da ikmal edilmiştir. Devlet ortaokul bitirme, lise bitirme ve devlet öğenlik imtihanlarını yapacak olan imtihan komisyonları seçilmiş ve komisyon azalarına davetiyeleri gönderilmiştir.

Ortaokulların birinci, ikinci sınıflarında kanaat notu ile sınıf geçebilecek talebeler öntümündeki Cumaratesi günü kameleri verilecek ve devlet ortaokul imtihanına girmeye hak kazananların isimleri de ilan olunacaktır.

Eski Baro reisi Hasan Hayri Tan diin merasimle defnedildi

Vefatını dün teessüfle haber verdiğimiz eski mebuslardan ve eski baro reisi Hasan Hayri Tanın cenazesi dün merasimle kaldırılmıştır.

Cenaze merasiminde merhumun dostlarıyla birlikte bütün baro erkânı, adliyelerden birçok zevat, gazeteciler ve şehrin tanınmış kimseleri hazır bulunmuşlardır. Cenazeye resmi ve hususi müesseselerden ve merhumun dostlarından onlarca çelenk gönderilmiştir.

Cenaze namazı Teşvikiye camisinde kılınıldıktan sonra baido ile Şişliye kadir yaya olarak gidilmiştir. Buradan otobüslere binilerek, merhumun cenazesi Zincirlikuyu'daki Asri Mezarlığa götürülmüş ve orada ebedi istirahatgâhına tevdi olunmuştur.

Baro reisi Mekki Hikmet Gelen beğ meşumun mezarı başında onun sayısız meziyetlerini belirten samimi bir hitabede bulunmuştur.

ISTER INAN, İSTER INANMA!

Arkadaşımız B. Felek yazıyor: «Tanışlar ve aşinalardan bahsedilerken arastra İstiyorum: — Müteahhiddik yapıyor.. — Muamelecilik yapıyor. — Müsavirlik yapıyor. — Diyolarlar. — Ayol o tüccar değildi, sermayesi yoktu. Nasıl müteahhiddik yapıyor? gibi aykırı bir sual soruyorum. — Sermayeye hacet yok. Senden benden alıp birine veriyor, diyorlar. — Muamelecilik de nedir? diye sorunca da: — Senin benim, şurada buradaki resmi işlerimizi takip ediyor geçiyor, diyorlar. Kavri yapıyorum.»

— Ne müsavirliği, hukuk müsavirliği mi? gibi suallere de: — Hayır iş müsavirliği şuna buna yol yordam öğretiyor. Karşılığını alıyorlar ve: — İyi amma acaba tüccar, esnaf, falan filân neden kendisi satmaz? Müstehzeye gidip vermez? Neden herkes muamelecilik kendi yapıyor da muamelecilik diye bir sınıf araya giriyor? Niçin ben işim gütmek için bir akıl hocasına muhtaç oluyorum? Diye kendî kendime düşünüyorum ve şu neticeye varıyorum. Biz de resmi yani beylik işlerdeki yollar, usuller, nizamlar o derece dolambaçlı, o kadar giriftir ki o yolları bilmiyen adamın, he-defe varmasına imkân yoktur.»

ISTER INAN İSTER INANMA!

— Ne müsavirliği, hukuk müsavirliği mi? gibi suallere de: — Hayır iş müsavirliği şuna buna yol yordam öğretiyor. Karşılığını alıyorlar ve: — İyi amma acaba tüccar, esnaf, falan filân neden kendisi satmaz? Müstehzeye gidip vermez? Neden herkes muamelecilik kendi yapıyor da muamelecilik diye bir sınıf araya giriyor? Niçin ben işim gütmek için bir akıl hocasına muhtaç oluyorum? Diye kendî kendime düşünüyorum ve şu neticeye varıyorum. Biz de resmi yani beylik işlerdeki yollar, usuller, nizamlar o derece dolambaçlı, o kadar giriftir ki o yolları bilmiyen adamın, he-defe varmasına imkân yoktur.»

ISTER INAN İSTER INANMA!

Bir kadın apartmanın 6 ncı katından düşerek öldü

Kaza kadının balkonda çamaşır asarken vukua geldi ve çok anı oldu

Beyoğlunda Aynalçesmede A.ğaççileği sokağında Arkadaş apartmanında oturan Lukiya Desis isiminde bir kadın apartmanın 6 ncı kat taraçasında çamaşır asarken birdenbire başı dönerek müvazenesini kaybetmiş ve aşağı düşmüştür. Bu sukut neticesinde vücudu parça parça olan Lukiya derhal ölmüştür.

Türk Matbuat Teknisyenleri Birliğinin senelik kongresi

Türk Matbuat Teknisyenleri Birliği senelik kongresini dün Eminönü Halkevi salonunda yapmıştır. Kongre reisliğine Etem Onan ve kâtibliklere de Münir ve Rahmi seçilmiş, idare heyeti namına reis bir senelik faaliyet raporunu okumuş ve alkışlarla kabul edilmiştir.

Kongre münakaşalı geçmiş, birçok kimseler söz almış ve geçen senen yapılan müsamerede birliğe büyük yardımları dokunan ve birlik hakkında şitayışkâr neşriyatta bulunan zevata kongrenin teşekkülü bildirilmesi kararlaştırılmıştır. Matbaa işçilerinin diğer memleketlerde olduğu gibi ağır işçi sınıfına dahil edilmesi, pahalılık zammı için lazım gelenler nezdinde teşebbüsatta bulunulması için yeni idare heyetine salâhiyet verilmiş ve vâki olan teklif üzerine Dahiliye Vekilimiz Dr. Fikri Tuzerın birlik daimi fabri reisiğine intihabı alkışlarla kabul edilerek idare heyetine birliğe büyük yardımları görülen Refik Ahmed Sevengil ve Dr. Hafız Cemal Lokman Hekim alkışlarla intihab edilmişlerdir.

Bundan sonra hesapları tetkik encümenine Münir, Rahmi, Mehmed Dizmen seçilmişlerdir.

İkinci bir seçimde de idare heyetine Talât Delidağ, Şeref Hivel, Ali Gerafi, Hayri Şahiner, Şükrü Berkmen, Etem Gürdal, Feyiz Güneşkuteri; Rahmi Emsin; Süleyman Ersöz; A. Mehmed; Etem Onan; Bedri Ataman; Hamdi Gözğür; Münir Dizer intihab edilmişlerdir.

Sarıyerde dün bir kaza oldu

(Baştarafı 1 inci sayfada) larken bir cisim bulunmuşlar ve eve getirmişlerdir. Evde de oyunlarına devam etmişler, fakat bu sırada cisim yere düşerek birdenbire şiddetli bir infilak olmuştur. Bu infilak sonunda Nihad parçalanarak, derhal ölmüştür. Kardeşi Mehmedle babaları Mustafa Özdek, anneleri Feza ve Faikın oğlu Özcan da vücudlarının muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmışlardır.

Hâdiseye zabıta ve adliyece ele konmuş, tahkikata başlanmıştır.

Sebahatın Sebahatı

İki Hind şefinin
Parlak projeleri
Güzel fikirleri var
Amma...

Burhan Cahid

Hind liderlerinin çok uyanık insanlar oldukları söylenir. Çıplak Gandhi ile takkeli Nehru'nun İngilizceyi pek iyi bildikleri vakitlerini okumakla geçirdikleri ve dünya siyasetini yakından takib ettikleri de daima tekrar edilir. İlim ve faziletin para gibi kılık kıyafetle ölçülmediğine göre rivayetlerin doğruluğuna inanmak lazımdır. Her iki şefin gözümüzü çarpan bazı resimlerinde arka planını geniş kütüphanelere dayamış olduklarını görmekteyiz. Bu insanların zekaları nisbetinde okuyan insanlar olduklarına şüphe yok. Üç dört yüz milyonluk bir kitlenin ele başı olmak için de böyle olmak gerekir. Yalnız zekâ ve idrâk kudretinin ölçüsü karar ve hareket olduğuna göre her iki şefin bu bakımdan mantık ve muhakeme erbabını tatmin etmediklerini de kabul etmeliyiz.

Gandi birkaç hafta evvel şöyle yazmıştı:

— Mihver devletlerinin mağlûb olmaları için İngilterenin Hindistanı bırakıp gitmesi lazımdır. Bunu haber veren telegrafın sonuna her gazete bir hayret ve taaccüb işareti koymakta tereddüt etmemişti. Çünkü realite ile münasibetli olmayan bu fikrin mantık ve muhakeme ile de alakası yoktu.

Bu hafta ikinci lider Nehru bir başka fikir ortaya attı. Bu projeye göre Hindistan, Afganistan, İran ve Çin bir federasyon yapabileceklerdir.

Proje fikir itibarile güzeldir. Fakat güzel fikrin hakikat olması için neler lazımdır. Hind liderinin bu hayali tahakkuk etmek için Japonyanın, İngilterenin hattâ Rusyanın haritadan silinip gitmeleri birinci şarttır. Çünkü bu üç devlet ayakta kaldıkça o dörtlü federasyon yapılamaz. Onların ortadan kalkmalarına da ihtimal yoktur. Fakat bunları yok farzettığımız anda böyle bir federasyon gene olamaz. Çünkü o zaman da içlerin, dedi en büyük askeri devlet olan Çin kendi otoritesini ötekiler üzerinde hakim kılmakta tereddüt etmeyecektir. Bunlar tarihin isbat ettiği ve devlet mizacının, kuvvet mefhumunun, hâkimiyet unsuruunun tabii gördüğü hakikatlerdir. Şu halde söyledikleri sözlerle, yaptıkları projelere göre bu çok okudukları siyaseti yakından takib ettikleri söylenen liderlerin henüz idrâk olgunluğuna varmamış bu -lundukları da kabul etmek icab ediyor. Çünkü bu fikirler bu projelere yalnız günün değil, tarihin de; ilmin de kabul etmeyeceği vehim ve hayallerden ibarettir.

Burhan Cahid

Ankarada dünkü at yarışları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ra Osmanın Tiryakisi' üçüncü olmuştur.

Üçüncü koşu: Halim Said'in Hümayun'u birinci, Fehmi Simsar oğlunun Destigil'i ikinci, Suad Kara Osman Bigo'su üçüncü olmuştur.

Dördüncü koşu: İsmail Hakka Tekçen'in Sava'sı birinci, Muammer Mugdi'nin Bora'sı ikinci, Niyazi Kurtayın Bozkurdu üçüncü gelmiştir.

Beşinci koşu: Kadri Yılmaz'ın Yavuzu birinci, Gene Kadri Çilmazın Şenkan'ı ikinci, Fikret Atlının Hahman'ı üçüncü olmuştur.

Yeni neşriyat

İslâm - Türk Ansiklopedisi

Mühim İslâmî tesliki ihtiva eden bu büyük eserin 24 üncü nüshası inşâ, şar etmiştir. Mündericisi: 1. Fâhâ b. kumandanı avazır; Profesör İsmail Hakki İsmail, 2. Sark ve garb bulukunun mukayesesini; Temyiz Reisi Ali Himmət, 3. Malıye, Evkaf, Belediyeye, Maarif b. kumandanı avazır; Mevlâbuc Osman Ergen, 4. Elâzır; M. Şakir, 5. Âs; Es. habdan, 6. Asab; Doktor Mashaar Osman, 7. Hazretü Süleyman ile Behişin tahki bahsinde Mevlâttin Arabinin, müfessir ve müverrihlerin, muasır İslâm ülemasının muhtelif fikirleri; Ömer Rıza.

HAVACILIK VE SPOR — 310 uncu sayısız çıkmıştır. İçinde istifadeli yazılar ve resimler vardır. Fiyatı 10 kurustur.

SAN'ATE DAİR

Cenab Şehâbüddin

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

— 4 —

Cenabın nazımında vücuda getirdiği yenilikleri ve güzellikleri tetkik edebilmek için onun san'atını nasıl bir bakımdan görüp elemek lâzım geleceğinde epeyce tereddüd ettim. Her şeyden evvel onda dikkat nazarına çarpan aruzun muhtelif şekillerine kemanın tellerinden her çeşid ses çıkararak hünerini gösteren bir Virtuose ma'rifetine malik olmasıdır. Pek ziyade ihtimamına mazhar olan nokta mevzu ile vezin arasında bir uygunluk olmasıdır. Hakikaten aruzun muhtelif şekilleri, ötedenberi Türk nazımında, şiirin mahiyetile hemahenk olagelmıştır. Eskiler de buna pek dikkat ederlerdi: Nef'i «Esti nesimi nevbahar, açıldı güller sübhü dem» nazımını, Nâbi «Bu kârhanede bilmem neyim, benim nem var» tesdisini yaparken biri mevzu ile mütenasib sakrak bir vezin, ikincisi gene mevzuun vakarile mütenasib ağır bir vezni kullanmağa lüzum görmüşlerdir.

Yeniler arasında buna dikkat edenlerin başında Fikret gösterilebilirse, fikrimce onun kadar büyük bir meharetle Cenab da zikrolunabilir.

O devirde Recaizadenin de; hatâ tam manasile bir sâ'ir denemeyecek olan, fakat lisanın ve nazımın her türlü inceliklerinde eşine pek nadir tesadüf edilen bir üstad olduğunda şüphe edilemeyen Nâcinin de buna pek ziyade dikkat ettiği görülmüştür. Meselâ Nâcinin: «Şu gelen o dilşiken olmasın, gene gönlümün helecanı var» manzumesinde veznin çırpınan sakraklığı ile mevzu arasında ne hoş bir uygunluk vardır.

Cenab da ekseriyet üzere eskilerin fazla kullana kullana yıpratıkları meselâ «müstef'ilün, müstef'ilün; müstef'ilün; müstef'ilün» yahud «mütefâ'ilün, mütefâ'ilün;

mütefâ'ilün; mütefâ'ilün» kabilinden vezinlere pek nadir iltifat etmiş; yahud hiç rağbet etmemiş iken tercih ettiği mefâ'ilün; feilâ-tün, mefâ'ilün, feilün» veznini kullanırken de bunun mevzu ile tevafuku lüzumunu düşünmekten hâli kalmamıştır.

Başlıca dikkat ettiği kısa, yahud uzun vezinlerin ne zaman kullanılması icab edeceğidir. Meselâ «İlk muhabbet» manzumesinde kısa bir vezin seçmiş iken «Temaşayı leyal» manzumesinde, «Münacat» bedialarında, «Temaşayı hazan» levhasında yalnız veznin mevzu ile uygunluğuna dikkat etmekle iltifa etmiyerek nazımın şeklinde de bir tevafuk aramıştır. Bu bahiste fazla tevakkufa lüzum görmüyerek yalnız meşhur «Elhanı şîta» nefisesini yâdedeceğim.

Bu manzume baştan başa ahenkile; akıp gidişile; oynıya oynıya inip çıkışile karların bir lâhni, bir rakısı gibidir. Tekrar okunsun ve hayalin gözlerinde karların oynasa oynasa inişleri, uçuşları canlandırılınsın, şairin nasıl bir ahenge tutulup nasıl bir vezin ile, ve, o vezne giren kelimelerin intihabile bir harika icad ettiği tamamile görülsün:

«Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş;
Eşini gâib eyliyen bir kuş;
Gibi kar,

Geçen eyyamı nevbaharı arar...»
Kit'asile başlayan bu manzume bir musiki parçası, bir raks levhası gibidir.

Hele kit'aların sonunda «karlar», «gibi kar» tekrarları «fâ'ilün» vezninin adeta tarabın durak yerlerini işaret eden bir çarpâre vazifesi görür.

Bunlardan birkaçının adlarını işaret edeyim: İşte «O zaman ki edendi aksi kamer, suda tarhi rey-yazı berfü semen» diye başlayan (Abû ziya), işte «Zülfünü biniza-

mü birperva, dağıtır şâneî tabiat... diye başlayan (Keysuyî yâr), işte «Gel bu akşam da serbeser, güzelim; - ihtizazatı leyli dinliyelim...» diye başlayan «Yakazatı leyhiye» daha sonra bütün bu nefiselerin eşleri az çok ezberde, beynimize; ruhumuza çarpmaktadır. Türk şiiri bunlara benzetilebilecek bediaları pek nadir vermiştir.

★

Cenabın diğer bir hususiyeti, ki bunda harikalar gösterirdi, kelimelere ve onlardan teşekkül eden terkiplere o zamana kadar işitilmemiş hayaller koymasındı. Manzumeleri baştan başa bunlarla doludur: Her hatvede bunlardan birine tesadüf olunur. İşte «Tebesümü hayran»; «Taraveti heyecan»; «Hunü tahassür»; «Tebî ümmid»; «Bürehme sine»; «Perişan sîr»; «Ka'rı pürsükün»; «Mezâmîrî sükût» v.s. v.s. - bunlar arasında o vakit türlü türlü dedikodulara, münakaşalara vesile teşkil eden «Sââti semenfam»; terkipli de hatıra getirelim. Zaten Cenabı en ziyade bu yeniliklerinde mu'âheze eden muhalifler ona bu tabiri hiç afvetmemişlerdi. Halk dilinde bile kullanılan «kara günler» tabiri yanında bir «Sââti semenfam» tasavvuruna imkân bulamayan bu muhaliflerin hücumuna uğramak için az çok yeni olmak kifayet ederdi. Her zaman; her yerde böyle değil midir?

★

Cenab hemen bütün şairlerle beraber kadını ve aşkı terennüm etmekten hâli kalmamıştır; fakat onun bu tarzda şiirlerini eşeliyen tenkid erbabı dikkat etmişlerdir ki sanîhalarında heyecan veren bir samimiyet havası yoktur. O, ne Ptrarca gibi eşk ile mest, ne de Musset gibi eylemle, hicran ile bedbaht bir şaire benzemez; daha ziyade kadını ve aşkı terennüm

ederken tellerinden çıkarılabilecek olan san'at nağmelerile ilgilidir; ve bu san'at kayıplarının altında kalbinin asıl duyguları uyumuş bir halde görünür. O bir âşik değil, sadece bir san'atkârdır.

Meselâ aşkı tarif etmek için:
Bir berk arasından ederek ömrü
temaşa.
Bir müddet için göz kamaşır,
işte muhabbet.

Demek oluyor ki aşk onun nazımında bir şimşek dakikasında geçirilen bir gaflet ânından ibaret tir. Yahud:

Mürgi aşkın bütün teraneleri,
Ufku ruhumda ihtizaz etti,
Her biri ayrı bir bahar eseri;
Gibi bir mevsim eğlenip gitti.

İşte bu parçada ve buna benzetilebilen bütün manzumelerinde onu aşkın ihtiraslarını, buhranlarını duyan bir kalbin coşkunu larkile değil, sade san'at yapmak kaygularile buluruz. Hele bu parçada «Müngi aşk» Cenaba hiç yakıştırılmıyacak çocukça bir tesbih soğukluğunu da vermektен geri kalmıyor. Halbuki onun hayatına az çok vakıf olanlar bilirler ki Cenab her vakit kadına karşı bir prestis duygusile mütehassis olmuştur. Yalnız o duyguya tercüman olacak samimi bir lisanı bulamamıştır.

★

Cenabın hayatta maddî işlere, ve bu meyanda para meselesine ehemmiyet verdiğini gene kendiliğinden öğrenirdik; her zeki adam gibi; o da hayalâta kapılarak hayatın mühim şeylerini ihmal etmezdi. Meselâ bir vazife ile Büyük Harbde yaptığı Suriye seyahatinden avdetinde, ve, karantine idaresinin tasfiyesi neticesinde eline geçen oldukça büyük bir parayı harbin ve harb sonunun türlü türlü tehlikelerine karşı emniyet altına almakta ihmal göstermiyerek bunları şimal memleketlerinin paralarına tahvil ettiğine dair bana tafsilât vermişti.

Hakikaten o badireden malî bir ziyana uğramıyarak çıkabilmiş ve aynı ihtivati göstermek dirayetinden mahrum kalanları kıskandırmıştı.

Sonradan bu dirayet eserine mukabil başka bir hata yaptı:

Pek iyi anlaşılmalıyan bir sebeb-

(Devamı 4/2 de)

Sıhhi Bahisler:

Yaza girerken en mühim mesele: Su meselesi

Yazan: Doktor İbrahim Zati Öget

Evvelâ ne içmelidir?.. Bu suali bu tarzda ortaya atmak ve derhal kat'i bir cevap vermek hakikaten müşküldür. Çünkü verilebilecek cevap veya tavsiye edilecek bir fikir bir küçük çocuk ile bir ihtiyar adam için hayli farklı olacağı tabiidir. Bundan başka mutedil iklimlerde oturanlarla sıcak memleketlerde veyahud bilâkis soğuk iklimlerde yaşayanlar için de gene büyük farklar gösterir. Sonra yâcins, ırk, san'at, meslek, itiyad

ve mizaçlar da bu hususta büyük rol oynuyabilir. Küçük bir bebek için içilecek şey süttür. Bunda bütün müellifler, hıfzıssıhhaçılar mütefiktir. Süt çocuklarından biraz daha büyük olanlara bazı ana ve babaların verdikleri şarab veyahud kahve ve likörler çok muzurdur. İspirtolu içkilerin sinirlerimiz ve beynimiz üzerine gayet muhrîb tesirler yaptığı malumdur. Kaldı ki pek genç çocuklar üzer-

(Devamı 6 nci sayfada)

“Son Posta”nın bulmacası: 9 - (11)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 — Kalem yon tar (10).

2 — Nota (2).

3 — Cama benzer ince bir madde (3).

4 — Hayvanların gıdası (2).

5 — Tayyareci (5).

6 — Emel, beklenen (4).

7 — Eserler (4).

8 — Ağır (6).

9 — Yarı (3).

10 — Ama (4).

11 — Bir erkek ismi (6), Bir millet (3).

12 — Zaman (2), Kısırlaşmış (6).

Yukarıdan aşağı:

1 — Bir hayvan (10).

2 — Meydan, saha (4).

3 — Bir haber vasıtası (10).

4 — Ecdad (3), Bir riyaziye tâbirî zaviyesi vardır (4).

5 — Bir renk (2).

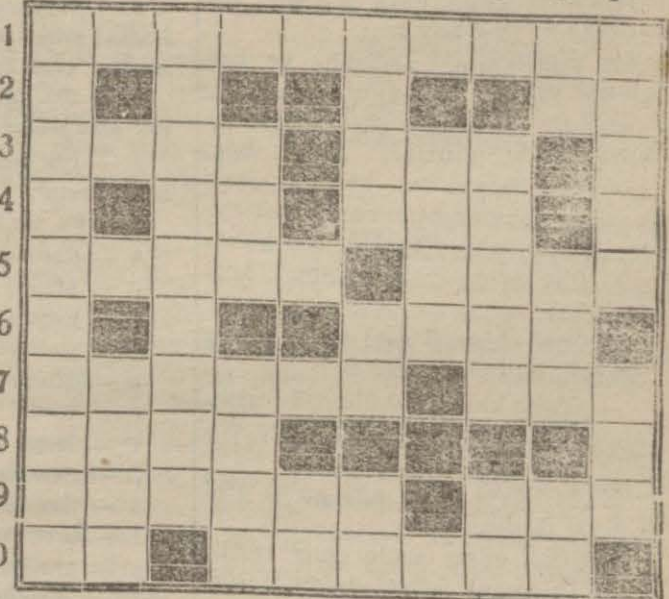
6 — Halat ve ip değil (4), Bir hayvan (2), Tersinden hayadır (2).

7 — Topun attığı (4).

8 — İsviçrede güzelliğile meşhur bir göl (5), Nota (2).

9 — Bir renk (2), Büyük (3), Bir sanat (2).

10 — Gören, bilen (5), Bir tenör v.s. (3).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 114

PATRONA HALİL

Mevki ve ikbal düşkü-
nü yeni yaka vezirler bu-
lup bir karşılıklı mukavemet ve
hattâ taarruz hareketi uyandıra-
bileceğine inanıyordu. İbrahim Pa-
şanın plânı: Şeyhislâmı attıktan
sonra kaptanı deryalığa genç ve
haris birini getirmek, böylece de-
niz tarafından kayıklarla saraya
levendler doldurmak, yenileri ağa-
lığına da cerbezeli birini tayin et-
mek suretile yenilerini halk ih-
tilâcileri arasından ayırabilmektir.
Fikrini Sultanahmede açıkça söy-
ledi. Evet İbrahim Paşanın plânı-
nın akıl ve mantığa uygun gelen
 tarafları pek çoktu. Yalnız bunu
başarabilmek tarafı «kurd yenikli»
kalyordu. Ulema, vümera anlaş-
tıktan sonra, tanımazlığa karar
verdıkları padişahın «azil» emrine
itaat edecekler miydi? Ya, din-
lemezerse, ya büsbütün öfkelenir
lerse?

Sultanahmed sadrazama doğru
bir adım attı:

— Ya itaat etmezler ise?

Dedi, İbrahim Paşa ner şeyi gö-
ze aldığı için bağırdı:

— Padişahım, padişah ve baş-
sızsız. Sarayı hümayun sizindir,
anlar siz efendimin malikânesi de-
rununda bulunurlar. Bunca bos-
tancı ve haseki ve hadım arab
vardır. Ferman buyurun, itaat ey-
lemiyenler olur ise «Vücudu heba-
set, âlûdların» izale eylemek katî
âsandır!

Üçüncü Ahmed geri geri çeki-
lip sağ elini kaldırdı:

— Yok, kan dökülmesini iste-
mem. Hapseylersiz. (Karıya dö-
nüp seslendi) Bre Beşir!

Kızlarağası Beşir ağa gölge gibi
odaya düşünce.

Padişah acele acele emir verdi:

— Durman, istical eylen, Bos-
tancıbaşı ve haseki ağayı çağırın.

Arab koştu. İbrahim Paşa duvar
kenarına çekilerek beklemeğe baş-
ladı. Birkaç dakika geçmiş geçme-
mişti ki, bostancıbaşı ile haseki
ağa geldiler.

Sultanahmed sert sert emir ver-
di:

— Baka ağalar, İbrahim Paşa
hazretlerine tâbi olup göstereceği

kim olursa olsun bostancılar oda-
sına kaldırıp hapseylen. Durman.

Bostancıbaşı yere kapaklandı:

— Ulemayı kıram dahi olur mu?
Padişah gözlerini açtı:

— Kim olursa demiş idik. Lâkir
di anlamaz mısınız?

Hep birden saray iç avlusuna
seğirtip mescid tarafına koşular.
Ortahık yarı aydınlıktı. Küçük ca-
mide sabah namazı kılanlar dua
edip yeni müşaverelerde bulunduk-
ları için epey vakit geçmişti. Baş-
ları göğüslerine düşük olduğu hal-
de «revan» odası dışındaki balkona
doğru yürüyorlardı. Şeyhislâm ce-
maatin önündeydi Sağında Espiri
zade vardı. Zülâli Hasan Efendi
solunda yürüyordu. Revan köşkü
önünde durdular. Şeyhislâm ardı-
na dönüp baktı:

— Kaptanı Derya Paşa Hazretle-
ri içimizde yok mu?

Bir hoca: — Revan odasında u-
yuduklarını söylerler.

Dedi. Şeyhislâm revan odasını
gösterdi:

— Kerem kulup kendülerini
bundan bidar eylen.

Hoca revan odasına koştu. Kap-
tan derya Kaymak Mustafa Paşa
bir sedir üzerinde horul horul u-
yuyordu. Yavaşça omuzuna do-
kundu:

— Uyanın sultanım.

Mustafa Paşa uykusu arasında
korkulu rüyalar gördüğü için o-
muzuna ağır bir el dokunduğunu
duymca birdenbire firiadı, boğuk
boğuk bağırdı:

— Ceelâd mısız?

Şaşkın şaşkın etrafına bakmağa
başladı. Hoca gülümsemeye sa-
vaştı:

— Az taşra buyurun sultanım,
icmai ümmet vardır.

Kaptan paşa başı gideceğini dü-
şünürken, hocaların kendisini da-
vet etmelerine sevindi. Kendini
tutamıyarak bağırdı: (Arkası var)

Urfa Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Yapılacak iş: Urfa Birecik yolunu 20 + 961 + 200 kilometreleri ara-
sındaki altmış bin beş yüz doksan yedi lira eili altı kuruş keşif bedelli imalâtı
smâye olup kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 29.5.942 Cuma günü saat orka vilâyet makamında toplana-
cak olan daimî encümenince yapılacaktır.

3 — İşin muvakkat teminatı dört bin iki yüz yetmiş okuz lira seksen se-
kiz kuruştur.

4 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Nafia ekâlâti kemeri imalâtı smâye tipleri,

B — Me'raj cedvell,

C — Kapalı zarf usulile eksiltme şartnamesi

D — Mukavele projesi,

E — Hususi, fenni şartname.

F — Vahidi flat cedvell,

G — Keşif hülâsa cedvell,

H — Şose ve köprülerin fenni şartnamesi,

I — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

J — İhzarat bedel listesi.

5 — Müteahhitle muhasebe-i umumiyeye kanununun seksen üçüncü maddesi-
nin fıkrasına tevfiikan teminat mukabil avans verilebilecektir.

6 — İnşaat 941 ve 942 mali yıllarında devam edecektir.

7 — İsteyenler bu işe aid evrakı keşfiye ve fenniyeyi Urfa Nafia müdürlüğü
ve encümen kaleminde görebilirler.

Eksiltmeye iştirak edebilmek için ihale tarihinden üç gün evveline kadar
vilâyete müracaatla buna benzer iş yapıldıklarına dair vesâik ibraz ederek ala-
cağları ehliyet vesikasını Ticaret Odası vesikasını teminat mektubu ve mak-
buzunu teklif mektubulle birlikte ihale saâminden bir saat evveline kadar mak-
buz mukabilinde vilâyet daimî encümen reisliğine vermeleri lazımdır.

8 — Postada vukubulacak seçilmeler nazarı itibara alınmas. (5654)

«Son Posta» nun edebî romanı: 4

Erkeği kadın yaratır

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Otomobil Yeşilköye doğru ko-
şarken, nihayet bir teselli imkânı
bulabildi: «Benim mutlaka köyde,
ablaman yanında oturmam şart
değil ya! Birkaç gün istirahatten
sonra başka tarafa çıkarım!»

Köyün kendisine çok mu-
kassı geleceğinden emindi. Her
karış toprağında üzücü bir hatıra
bulunan bu köy ona muhtaç oldu-
ğu sükûnu ve huzuru vermekten
çok uzaktı.

Bahçe kapısının müthiş bir yay-
gara koparan çingiracağına evvelâ
ri bir köpek sonra da bir genç kız
koşmuştu. Vedad, tanımadığı bu
genç kız için «Galiba bir misafir!»
diye düşünürken, sırtına zarif bir
basma entari giymiş, kısa beyaz
boraplı, temiz yüzlü genç kız, ona
doğru sevinçle koşmuştu:

— Ooo, Vedad ağabey!...

Sonra köşkün açık pancurların-
dan birine doğru haykırmıştı:

— Meserret abla, Vedad ağa-
beyim geldi.»

Vedad, kendisine heyecanla ko-
şan genç kızın elini sıkarken, hâlâ
kim olduğunu düşünüyordu.

— Hoş geldiniz Vedad ağabey,
amma galiba beni tanımadınız?

Ben, Halazadeniz Füsün.. Çok
mu değişmişim?..

Genç kızın küçük eli hâlâ avu-
cunda bulunuyordu. Hatırladı; ha-
lasının üvey kızı.. onu beş sene
evvel bir defa görmüştü. İzmirde
bulunan halası öldüğü zaman Füs-
ünü Samsundaki bir akrabasının
yanına gönderilmek üzere İstan-
bula getirmişlerdi. O zaman bacak
kadar bir çocuktü. Ne kadar büyü-
müştü, gelişmişti.

Çok yorgun, zayıf ve hasta bul-
duğu ablası ile kucaklaşırken; hay-
retini bir daha izhar etmekten
kendini alamadı:

— Füsün ne kadar büyümüş de-
ğil mi abla.. adeta gelinlik bir kız
olmuş! Görücüler gelmiye başlad-
ımı?

Füsün, hafif bir hicab pembeliği
istilâ eden yüzünü başka tarafa

çevirirken, ablasının arkasına sak-
lanmıştı:

— Aman Vedad ağabey, neler
söylüyorsunuz?

Bir müddet sonra, Füsün iki
kardeşi yalnız bırakmıştı. Vedad,
ablasının çok huzursuz olduğunu
daha ilk görüşünde farketmişti.
Nitekim, küçük bir kurcalamayı
müteakib açılmış, içinde biriken
ıztıracları boşaltmağa başlamıştı.

Bedbahtı: Kocası işinin ilerleme-
sile birdenbire değişmiş, yabancı
bir adam oluvermişti. Manen evi-
ni ihmal ediyordu. Birçok kadın-
larla münasebeti olduğu herkesçe
malûmdü. Son zamanlarda hafta-
nın birkaç gecesini dışarıda geçi-
riyor, bunlara sebep olarak işle-
rin geç vakte kadar sürdüğünü,
son vapura yetişemediğini göste-
riyordu. Bunun üzerine, kocasını
daha iyi kontrol imkânını bulmak
için İstanbula taşınmalarını iste-
mişti. Fakat bundan da müsbet bir
netice çıkmadığı gibi, şehirde büs-
bütün boğulmuştu. Köye dönüş-
aranılan bir parça huzurun bu es-
ki aile yuvasında bulunabileceği
ümidi idi.

Konuşurken Vedad ablasını
dikkatle süzüyordu. Bir kadın 42
yaşında ihtiyar sayılınazdı. Fakat
ablası beyazları siyahlarına galib
saçları yüzüne pek insafsızca ge-
kılmış çizgilerle ihtiyarlamış gö-
rünüyor. Eniştesinden bahseder-
ken, gözünün önünde; yazıhane-
deki sahne canlandı. Hiç şüphe
yoktu ki, ablasının mevzuubahs
ettiği kadınlardan biri de gördüğü
genç kadındır.

Bu tahmininde yanılmadığına,
ablasının bir sözü isbat etmişti:

— Hele, yazıhane'deki Saadet
ismindeki kadın. Eniştene tam
manasile hâkim. İtfar etmek lâ-
zim, hakikaten güzel.. Şuh, bir er-
keği cıldartacak bütün meziyetle-
re sahip bir dişi. Allahtan Füsün
yanımda. O da olmasa büsbütün
cıldıracağım.

Derin bir iç çekişle kardeşinin

gözlerinin içine bakmıştı:

— Garibdir, ikimiz de bedbaht
olduk Vedad!

Başını önüne eğdi. Bu mevki
yaklaşmaktan kaçıyor, fakat,
vesilesini bulup ablasına onu
mak ihtiyacile de kıvranyo-
Bu iki zid his arasında bocala-
nihayet ablası onu, sanki tere-
dünü, hakiki isteğini anlamıştı.
bu istikamete çekivermişti.

— Hâlâ unutamadın mı Vedad
Kardeşinin elini tutmuştu. O-
leri bir abla, bir kadın şefkati
bütün cömerdliğile dopdolu
bakıyordu:

— Hâlâ kendini bedbaht ve
niz mi buluyorsun!

— Şimdi pek o kadar değil.
Yalan. Evet bunun ikisi de
kında idiler. Nefes almaktan ce-
nerek, heyecanla ablasının ona
bir şeyler söylemesini bekliyo-
Kadın, bunu çok çabuk anladı.

— Şimdi Antalyadalar. Kızı
rada bir mektebde iyili.. Gör-
öyle şeker ki. Tıpkı Semahat.

Yüreği sızladı. Demek tıpkı o-
Bu kız görmeği ne kadar istey-
Ablası, ona içinde, çocukluğun
gençliğini geçirdiği odayı hazırla-
mıştı. Son senelerde ilk defa o-
rak Vedad için eve vaktinde gel-
eniştesile, yemekten sonra
müddet lâf atılar. Eniştes'i, yorgun
olduğunu bahane ederek erkenden
odasına çekilmişti. Füsün, karşı-
köşkteki arkadaşına geçmiş, abl-
sile yalnız kalmışlardı. Sözü,
gelişlerinden istifade ile tekrar
na intikal ettirdi:

— Sebahat mes'ud mu bari a-
la?...

— Hayatından bir şikâyeti yo-
Kocası fena bir insana benzer
vor. Fakat o da seni unutamadı
Vedad!.. Daima yüzünde gizli b-
ıztırabın izleri var. Semahat hi-
lerine hâkim olmasını bilen, ız-
rabını gururunun emrinde tutu-
bir kadındır. İyi bir zevce, iyi b-
ana olmağa çalış!

(Arkası var)

HİKAYE

POLONYALI

Yazan: Octava Mirbeau

Çeviren: Halit Fahri Ozansoy

Polonyalı'nın oturduğu ev, yolun üstünde, ormanın yanında, hani denebilir ki ormanla çevrili gibidir; kerpiçli duvarları dökülen, surası burası çatlamış olan damı, çürümüş kaplamalarını göstererek çöken, tarif edilemez derecede sefil bir kulübedir bu. Evin önünde, içerisinde serbestçe vahşi otlar biten ve etrafını harab bir çit çeviren küçük bir bahçe, küçük bir toprak parçası uzanmaktadır. Yazın, birkaç ayçiçeği, aydınlığa doğru, portakal rengi başlarını yükseltirler. Yoldan, bu evin önünden geçtiğiniz zaman, pislik, vahşi hayvan, çürümüş et kokan bir hava burununuza çarpar ve gözlerinizi yakar. Bu pislik içinde böcekler gibi kaynaşan dört çocuktan üçü, bir difteri salgınında ölmüşlerdir; dördüncüsü de asla burada bulunmaz... Şehrin sokaklarında, yan kaldırımlarında, hem serseri yağmacı hem dilenci gibi dolaşır durur. Eve ancak geceleyin gelir, cebleri boşa dayak yer, halbuki hırsızlık ederek ele geçirdiği şeyleri masanın üstüne bırakırsa, yalnız âferin manasına bir baş hareketile takdir görür.

Gezintiye çıkanlar, gece çöktüğü zaman pencereleri canı gözleri gibi parlayan bu evden kaçarlar.

★

Polonyalı, eşikte oturmuş, gelecek Pazar için, hevesiz hevesiz, kayın ağacından süpürgeler yapıyor. Görülüyor ki bu işten hoşlanmıyor. Tıkız, kısa boylu, fakat omuzları geniş, azası kuvvetli ve beli oynak bir adamdır. Kızıl çalı gibi sakalının içine gömülü yüzünde, deniz tavşancılı gibi acayib iki gözle, rüzgârda av kokusu alan köpeklerinki gibi mutemadiyen titreyen iki burun deliğinden başka bir şey görünmüyor.

Uzun boylu, kupkuru, buruşuk yüzlü olan karısı, evde; saz sepetler örüyor... Bu kasvetli evin ağır

karanlığı içinde onun keskin profili ve yassı hayali, görülüyor değil, ancak farkolunuyor. İkisi de birbirlerine hiçbir şey söylemiyorlar. Bazan çalışmayı bırakıyorlar. Ve bu ilki mahallükum sükûnunda, korkunç ve katil bir şey var.

Yoldan sülünler geçiyor; yolun üstünden sülünler uçuyor. Polonyalı onların geçişine bakıyor, uçuşuna bakıyor. Gözleri daha fazla parlıyor, burun delikleri daha fazla titriyor. Kıpırdayan sakalında yaldızlı tozlar ışıkdayor, dalgalanıyor.

★

Ansızın, nereden geldiği belli olmadan, yolun üstünde, sırtında heybesi elinde kızılcağ ağacından dayneği ile bir orman bekçisi belirliyor çehresi sert bryğı dök, cildi, baldırlarını kaphyan meşin getrleri gibi tabaklanmıştır. Bir güneş huzmesi, göğsü üstünde, otoritesinin işareti olan çelik plâkayı parıldatıyor.

— Hey! Polonyalı!
Diye sesleniyor.

Polonyalı, vahşi hayvan kafasını bekçiye doğru kaldırıyor ve cevap vermiyor. Biraz evvel o kadar parlak olan gözleri sönmüştür. Karınkarışık sakalının altında, parıltıları güçlükle seçiliyor. Burun delikleri artık titrememektedir.

Bekçi:
— Hey! Polonyalı! diye tekrarlıyor. Sağır mısın yahu?... Beni duymuyor musun?

Bunun üzerine, Polonyalı, sert bir sesle cevap veriyor:

— Sağır değilim ve sesimi işitiyorum... Git yoluna... Birbirimizle konuşacağımız yok.

Bekçi, dudaklarında solgun bir sırıtma ile iki yana sallanıyor.

— Bilâkis, konuşacağımız var... diyor. Ben düşman olarak gelmiyorum.

Polonyalı başını sallıyor.
— Sana yolun git dedim... Bu

rada hiçbir işin yok... Ey be! lâkırdım açık değil mi?

Böyle diyerek tekrar işine koyuluyor ve bu anda, evin içinden, cırlak bir kadın sesi yükseliyor:

— Sana yoluna git diyorlar ya, alçak herif!

Bekçi ısrar ediyor ve çitin bir deliğinden içeriye atlamak istiyor. Fakat Polonyalı bir sıçrayışta onun önüne dikiliyor ve hiddetle hareketler yaparak, gözlerinde bir cinayet alevi ile haykırıyor:

— Evime girmeği menederim sana!... İyi dikkat et... hani ben Polonyalıyım... eğer içeriye girersen... sana yemin, hakkından gelirim.

Kadının sesi, evin karanlığı içinden tekrarlıyor.

— Evet! evet! gel şunun hakkından...

Bekçi, omuzlarını silkerek:

— Ey! beni dinle... emrini veriyor. Bu gece gene ormanda senin ayak izlerini gördüm.

— Yalan söylüyorsun!...

— Öyle ise bu kayın dallarını nereden kestir?

— Bu, seni alâkadar etmez... Canımın istediği yerden kestim...

— Pekâlâ!... Seni yakalamadım, istediğini söyleyebilirsin. Fakat mesele bu değil. Evini satmak ister misin?

Polonyalı:
— Evimi mi?...

Diye gükriyor.

— Evet, evini. Sana bunun için bin frank veriyorlar.

— Vay! Vay! bu ev senin ve sağılık efendinin canını mı sıkıyor!... Hey, bana iyi baksana... Bana üç yüz bin altın da versen gene hayır derim.

— Bu, son sözün mü?

— Evet.
— Peki. Yalnız sana haber vereyim ki her zaman seni gözetleyeceğiz.

— Vız gelirsin, anlıyor musun. sen de, seni bana gönderen de!...

Ve ben de sana haber vereyim ki bu işin bütün bu kafa şişirmelerin sonu fena olacak... Bu ne rezalet be! zavallı bir adamı rahat bırakmamak...

— Niçin köpeğimi öldürdün? Ve, birdenbire:

— Sülünleri avlıyordun

— Yalan söylüyorsun... Ya öldürdüğüm üç tavuğum... Onlar da sülünlerini avlıyorlar mıydı?

— Çam fidelerini gagalyorlardı.

— Niçin beni şatodan kovdun?... Orada hayatımı namuskârane kazanıyordum...

— Niçin ruhsatsız avlıyordun?

— Yalan söylüyorsun! Yalan söylüyorsun!

Evin karanlığından, kadının sesi gittikçe artan bir hiddetle, bekçinin bütün sözlerini şu kelimelerle karşılıyor:

— Alçak!... Alçak!... Katil!... Fakat bekçi, hırslanmıyor.

— Polonyalı, dikkat et!... Çünkü bu sefer sana göz yumacak değiliz...

— Sen daha fazla kendine dikkat et... fakirleri aç bırakan herif!... Çünkü... evet... bütün sizlerin yüzünden, açlıktan geberdim... Her şeyimi aldınız... kıyana kıyarlar...

O zaman bekçi, sükûnetle:

— Senden korkum yok, diyor... ve sana fenalık edecek değilim, zira sana haber veriyorum... Artık is sana kaldı... Ben gidiyorum.

Ve belinin bir hareketile, çenesini omuzuna atarak, hafifçe yola sıçrayor ve başını çevirmeden gidiyor.

Güneş batıyor, ormanın daha karanlık kitleleri arasına gömülüyor.

Polonyalı, homurdanarak tekrar işine başlıyor:

— Bıktım artık... Ne sefalet be!... Kıyana kıyarlar...

★

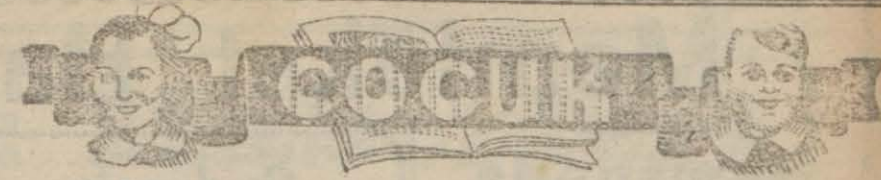
Gece olmuştur, Polonyalı uyanıyor. Hamur teknesi bomboş... Uzun boylu zayıf kadınla kısa boylu bodur adamın ikisi de, burada, karanlıkta, sessiz duruyorlar.

Birdenbire, kadın:

— Herif!
Diyor.

— Ne var?
— Bu gece ay yok.

(Devamı 4/2 de)

9 Mayıs bilmecemizde kazananlar

9 Mayıs tarihli bilmecemizle kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılmıştır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lazımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir düzüne kurşun kalem
Yozgad İse sınıf 5 ten 419 Doğan Uğucu.

Bir elişi hasteti
Edirne İse orta kısım 3,A dan 1168 İhsan Adalı.

Bir şişe kolonya
İstanbul Samalya Hacıkadın 29 uncu okul 5,B den 175 Meral Özelli.

Mürekkebli kalem
(Son Posta Hatıralı)
Kırklareli Kocahasanlı okulu sınıf 3,A dan Kitayet Erbay, İstanbul Çarşamba 60 no okuldan 380 Hakkı Tuna, İstanbul 44 üncü ilkokul talebesinden Nebahat.

Diş fırçası
(Son Posta Hatıralı)
Orhangazi posta telgraf sefi kızı Şi. vezat Yücel, Eskişehir Paşa mahallesi Cabi sokak No. 10 da İrfan Canlı, İstanbul Cibali 63 üncü okuldan 47 Şadi Agun.

Diş macunu
Kırıkkale orta okul sınıf 2,A da 747 Beyhan Bayrak, Ankara Yeniceami Çeşme mahallesi Sergi sokak No. 17 de Melâhat Şendir, İstanbul Beyoğlu erkek orta okuldan 249 Mustafa Şengül.

Büyük muhtıra defteri
Afyon Meclîye mahallesi, İkinci sokak No. 16 da İhsan Çeliner, Merzifon Sofular mahallesi Kirpi sokak No. 11 de Suna Cangören, Beşiktaş 23 üncü mektep 2/A dan 458 Dilek.

Küçük muhtıra defteri
Eskişehir devlet demiryolları san'at okulu 22576 numaralı Salâhattin İybar, Çorlu Şücaettin ilkokulu sınıf 4,B den 180 Zühre Gençburd, İstanbul Pertev, niyal İsesi 5,C den 1076 İhan.

Albüm
Bilecik hâkim Atıf oğlu Yücel Seyhan, Arvakk kadastro memuru oğlu mi çabmaz 87 numarada Nevzad Akgül.

Küçük okuyucularımıza

Gazetemize gönderilen bilmeceler mektuplarının üzerine beheme-hal (Bilmeceler) kelimesinin ve bilmecenin çıktığı tarihin yazılması lazımdır. Bu Kayıtlara riayet edilmeden gönderilen mektuplar kur'aya sokulmamaktadır.

Erdoğan Kavaklı, İstanbul Cumhuriyet kız lisesinden 309 Perihan Oğuzyer.

Kokulu sabun

(Son Posta Hatıralı)

Keskin sığma mücadele sığma muru Ali Yılmaz kız Ak'ay Yılmaz Erzincan belediye başkâlibi kız Mes'u. de Dingsoy, İstanbul Hayriye İsesi 4, dan 67 Mîhat Parmaksızoğlu.

Alüminyum bardak

(Son Posta Hatıralı)

Merzifon Harmanlar mahallesi No. 23 de Ayşel Bingöl, İstanbul Beşiktaş 56 no okul sınıf 1,A dan Türkan, İstanbul erkek lisesi 2,A dan 1701 Orhan.

Ayna

(Son Posta Hatıralı)

İstanbul Beşiktaş 1 inci orta okul 3,A dan 687 Vedat Özgeli, İstanbul Aksaray Kahraman sokak No. 6 da Ömer Yetimoğlu, İstanbul Çarşamba orta okul 3,C den 577 İbrahim Aksu.

Kitap

Tekirdağ Ertuğrul mahallesi Yalı sokak No. 8 de Arif Kılıçoğlu, Zonguldak Mîhatpaşa ilkokulu sınıf 5 ten Asiye Kazancı, Ilıc ilkokul sınıf 5 ten 44 Nurten Güleş, Alpullu ilkokul sınıf 5 ten 96 Ülker Gençdal, İstanbul Selâhattin San'at Kız Enstitüsü talebesinden 208 Vildan Güreli, İstanbul Beşiktaş Ab. basıca mahallesi Selâhattin caddesi No. 6 da Handan Erhanen.

Kartpostal

Alpullu ilkokul sınıf 5 ten 217 Zekâ, Adapazarı üçcardan Yakub Sarapoğlu mahdumu Muzaffer Sarapoğlu, İstanbul Gedikpaşa Balıpaşa yokuşunda Ca.

Memleket Haberleri

Samsunda

Atatürkün bu şehre adım atışının yıldönümü olan 19 Mayıs bayramı nasıl kutlandı?

Samsun, (Hususi) — Ebedî Şef Atatürkün, Türk vatan ve istiklâlini kurtarmak azmîle Samsunda Anadoluya ayak basması milli tarihimizin şerefli ve mes'ud devrini açan ve Türk milletinin kurtuluşuna, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşuna bir başlangıç olan 19 Mayıs «Atatürk günü» şehrimizde her yıl olduğu gibi bu sene de coşkun tezahüratla kutlanmıştır.

Sabah saat 9 da park civarında ve Atatürk anıtı önünde toplanmış olan halk kütlesi on binleri aşkın bir vaziyette idi. Daha evvel Atatürk anıtı önünde yer almış olan memleket büyükleri, millî ve iktisadî teşekküller, memur, asker, okullar, köylüler ve esnaf cemiyetleri huzurunda mutad merasimle anıda çelenkler konulmuş, bundan sonra beden terbiyesi adına bölge başkanı vali tarafından gençlik klublerine bayrak ve flâmatları verilmiştir. Saat 9,30 da bayraklarla donanmış olan ve Atatürkün büstünü hâmil bir motör iskeleye yanaşmış, bu sırada şehrimizdeki fabrikaların ve istasyonda bulunan lokomotiflerin düdüklüleri çalmağa başlamıştır. Atatürkün büstleri iskeleye çıkarılınca düdüklü sesleri durmuş, müteakiben sahilde mevzi almış olan batarya-lardan 21 pâne top atılarak selâmlanmıştır. Bundan sonra iskelede yer almış bulunan lise, tecim lisesi, orta ve ilkokullardan ve sporcu gençlerden ikışen kişi Atatürkün büstünü alarak anıt önüne gelmişlerdir. Burada askeri bando istiklâl marşını çalmış ve üç dakikalık bir saygı susmasını müteakib valimiz ve lise müdürü tarafından birer söylev verilmiştir. Anıt önünde yapılan bu törenden sonra Cumhuriyet alanına gidilmiş, orada piyade, topçu ve okullar tarafından yapılan geçid resmi seyredilmiştir. Öğleden sonra stadyumda spor gösterileri yapılmış, bu gösteriler havanın yağmurlu olmasına rağmen intizamla

Sındırgıda talebelerin güzel bir müsameresi

Sındırgı (Hususi) — İlk mektebimizde talebelerimiz tarafından güzel bir müsameresi verilmiştir. «Bir Yağmur Gece-si» piyesi çok muvaffak olmuş, oyunlar oynanmış, davetlilere çok iyi bir gün geçirilmiştir. Resminde millî kıyafetlerle o yun oynayan talebeleri muallimleri ile bir arada görüyorsunuz.

İzmir ziraat odası seçimi

İzmir (Hususi) — İzmir ziraat odası idare heyeti yeni seçilen aza, Ziraat odası reisliğine Haydar Aryal, ikinci reisliğine Mitat İnan, azalıklara da Osman Aydın, Hüseyin Kavalalı, Refik Sandıkoğlu, Süleyman Ege, Hamdi Berker ve Hayri Bakırcı seçildiler.

sona indirilmiştir. Gece fener alayları yapılmış ve şehrimizde bulunan Sümer tiyatrosu tarafından bu günün şerefine Kâzım Paşa sinemasında «Bir millet uyanıyor» piyesi temsil edilmiştir. Büyük bir neşe ve sevinç içinde kutlanan bayrama aid bütün safahat filme alınmıştır.

Mardinde

Açılacak erkek ve kız san'at okullarının inşâ hazırlıkları başladı

Mardin (Hususi) — Maarif Vekâleti tarafından şehrimizde açılacak erkek ve kız san'at okulları için inşâ edilecek binaların yerleri tayin ve plânlarını tanzim hususunda tetkiklerde bulunmak üzere mimarlarımızdan Ratib Erhan yakında şehrimize gelecektir.

Subaşı teşkilâtı

Kurulması kararlaştırılan Subaşı teşkilâtı hazırlıklarına devam edilmektedir.

Vilâyet merkezine bağlı köylerin muhtarları yakında valimiz Raşid Demintaştın huzurunda Halkevinde bir toplantı yaparak en iyi çiftçilerden subaşılarını seçeceklerdir.

Süne haşeresile mücadele

Vilâyetimizin Mazıdağı, Derik, Midyat, Gercüş ve Cizre kazalarının bazı köylerinde görülen Süne haşeresile önemle ve muvaffakiyetle mücadeleye devam edilmektedir.

İlgili olanlardan edindiğim malûmata göre, bu muzır haşere dağlardan inerek ovalara muhaceret etmiş ve rastladığı ekinin üzerine yumurta bırakmıştır.

Önemli ve sürekli bir mücadele ve mükellefiyet usulile yumurtaların çoğu toplattırılarak yakılmıştır.

İzmir - Seydiköy yolunda bir adam tren altında parçalandı

İzmir (Hususi) — Seydiköyden İzmiire gelmekte olan banliyö treni, Gaziemir civarında demiryolu üzerinden geçmiye çalışan bir adamı ezerek öldürmüştür.

Yapılan tabhikatta ölen adamın Değirmendere nahiyesinin Karapınar köyünde Ali Cekoğullarından Osman olduğu zannedilmişse de bu hususta kat'i karar verilememiştir.

Tabhikata devam olunmaktadır.

San'ate dair

(Baştarafı 3/1 de)

le ailesini de eraberinde götürerek Pariste yerleşmeğe teşebüs etti ve mevcut olan parasile orada bir akkar satın aldı. Yuvasından cüda olan bir ailenin velev Paris kadar parlak ve eğlenceye müsaid bir gurbet şehrinde hayat kurabilmesine imkân olmadığından pek az bir zaman sonra tekrar memleket avdet ederek satın alınmış olan akkarın idaresini de orada bir dava vekiline havale etti.

Mahının üzerinde sahibinin gözü bulunmadıkça her vakit zuhûruna intizar edilmek lâzım gelen zorluklar bu akar işinde de kendisini göstermekte gecikmedi; Cenabı her görüşümde bu işe karar vermektan dolayı nedamet halinde buldum. Vefatından sonra da vefatı rese bu Paris akarına aid olan pürüzleri düzeltip işin içinden çıkabilmek için epeyce uğraşmağa mecbur olmuştu.

Cenabın vefatı 1934 yılında nefi dimaği neticesile ve hiç beklenmiyen bir zamanda vukua geldi. Zihni melekelerini bu derece yoran, hususile son yıllarında Türk lûgati için tahammül olunamıya-cak kadar yongunluklara katlanan bu adamın o neticeye varması pek tabii idi. Cenab bütün ömründe edebiyatın, ilmin, fennin her şubesine sıkı alâka gösterir; daima okur ve hayretler verecek kadar sağlam hafızasını okuduklarından engin intibalarla doldururdu. Zekâsının kuvveti ne kadar zengin, hafızası ne kadar geniş olursa olsun, hususile az çok yaş ilerlemiş bulununca bir beşer dimağının tahammül takati nihayet bir raddeye kadar devam edebilir, ve sonunda:

«Zira bu terazu bu kadar sikleti çekmez»

Hakikati tebarüz eder. O yaşamakta devam edecek kadar kuvvetlerini idare etseydi, kim bilir, Türk irfan hayatına daha ne mühim ve müfid yadigârlar bırakırdı.

Garib bir tesadüf olarak tedfin gününü müthiş bir kar fırtınası oldu sanki en güzel eserlerinden biri olan «Elhanı şita» manzumesi kabrinin başında tekrar edilerek, karlar, onun ölümüne matem giriyeleri serptiler. H. Z. Uşalçıl

«Son Posta» nın spor tefrikası: 59

Kanlara bulanana behlivanlar

Mustafa bundan olmuş... Fakat bunu kimsecikler bilmezmiş... Bu güreşte meydana çıkmış bundan sonra Mustafanın lâkâbı piç kal-mış... Dinle bak nasıl olmuş?

— Kavasoglu ile Mustafa saatlerce güreştikten sonra Kavasoglu, Mustafayı toparliyerek bastır-mış ve, şak kundesini vurmuş. Mustafa şak kundesinden kurtulmak için öne doğru kaçmış. Kavasoglu, künde elinde hasmını bırakma-mış... Mustafa dört elli kaçmış o, kovalamış. Fakat bir türlü şak kundesini havalandırmaya muvaffak olamamış... Meydan bitmiş, meydanın kenarında büyük bir çaltı yığını varmış... Mustafa yığının önüne gelince duralamış. Fakat Kavasoglu bu, duralamadan istifade ederek şak kundesini aşırmağa koyulmuş... Mustafa tehlikeyi görünce ilerlemiş ve, köylülerin üstüste kurusun diye koydukları çaltı kümesine girmiş... Bu sırada Mustafanın anasına bağırması:

— Ha! Mustafa! Ha! Oğlum! Kavasoglunun anası da:
— Ha, Kavasın oğlu!...
— Ha, Kavasın çocuğu!...

İki ana, oğullarının galib gelmesi için mütemadiyen seslene-rek

— Ha Kavasın oğlu!
— Ha, Mustafa...

Diye çırpınıyorlardı. Fakat Kavasoglunun anası, daha çok bağırı-yordu. Çünkü Kavasoglu hasmını altına almış, üstede şak kundesile çaltılara sokmuştu. Yani, Mustafanın anası daha ziyade mağdur vaziyette bulunuyordu.

Kavasoglu Mustafa ile çaltıya gimmişler, büyük çaltı yığınının içinde kaybolmuşlar. Çaltı, içinde kaybolan behlivanların savaşlariyle oynar durmuş... Fakat Kavasoglu, oyunu bırakmamış, çaltının içinde bile şak kundesini elinde imiş. Piç Mustafa da hasmı künde-yi aşırmasın diye hızla gider durmuş...

Nihayet iki behlivan çaltının

öbür tarafından çıkmışlar... Fakat vücudları yüzleri kan fışkırarak... Çaltılar vücudlarını yırtmıştı. Böy-le olmakla beraber daha hâlâ şak kundesini Kavasoglunun elinde imiş. Piç Mustafa da kurtarmak için ileri doğru hamlesine devam eder-miş...

Seyirciler, behlivanların kanına ve, yırtılmasına bakmamışlar... Oyunun neticesini gözler durur-lanmış...

Kavasoglunun anası bağırması:
— Ha, Kavasın oğlu!...
— Aşır, Kavasoglu!...
— Ha; yavrum Kavasın oğlu!...
— Dayan Kavasınoglu!...

Piç Mustafanın anası, dayanamamış. Nihayet baklayı ağzından çıkarmış:

— O, Kavasın oğlu ise.. Mustafa da Kavasın oğlu...

(Arkası var)

HİKÂYE

(Baştarafı 4/1 de)

— Evet öyle!... Gece karanlık olacak.

— Muhakkak o, bu gece kayın ağaçları yolunda dolaşıyordur.

— Evet...

— O halde?

Ve kadın, el yordamı ile, ocağın altından bir taş, altında bir delik açılan büyük bir taş kaldırıyor. Delikten bir tüfek çıkarıyor, onu siliyor, tetiğini oynatıyor ve alçak, boğuk bir sesle:

— O halde?... Cesaretin varsa... Yine gideceksin...

Polonyalı:

— Ver! diyor. Kıyana kıyarlar. Polonyalı evden çıkıyor. Gece hakikaten kapkaranlıktır. Dinli-yor. Yolda hiç kimse yok... Hiç bir araba, hiçbir gürültü... Yine dinliyor...

Çok uzakta, bir baykuş, sessizlik içinde, tüyler ürpertici ölüm çığ-lığı ile ötüyor...

Halid Fahri Ozansoy

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Londraya göre:

Harkofta

Sovyetler

gene

ilerliyorlar

Almanlar bu cephede 40,000 ölü vermişler

Londra, 25 (A.A.) — Harkof ci-
varında Timoçenko orduları biraz
durakladıktan sonra tekrar ilerle-
meğe başlamışlardır.

Harkofun cenubunda İzyumda
Almanların mukabil hamlesi dur-
durulmaktadır.

Harkof muharebelerinde Alman
zayıfatı yüksektir. Ölülerinin sayı-
sı 40,000 i geçmektedir. 900 den
fazla tank kaybetmişlerdir.

Bu 20 tank taburuna muadil bir
rakamdır.

Almanlar Rusyada şiddetli so-
ğuklardan şikâyet etmekte idiler.
Şimdi de şiddetli sıcaklardan şikâ-
yet etmektedirler.

Moskova, 25 (A.A.) — Royterin
hususî muhâbirinin bildirdiğine
göre Harkofta Mareşal Von Bock
mütamadîyen tabiyesini değiştiri-
mektedir. Bununla beraber umu-
mî vaziyeti değiştirmeye muvaf-
fak olamamıştır.

Almanlar kütle halinde tank ta-
arruzlarından vazgeçmişler gibidir.
Şimdi daha az tank kullan-
maktadırlar.

Bu sabahki Sovyet resmi tebliği

Moskova, 25 (A.A.) — Royter:
Bu sabahki Sovyet resmi tebliği:
Dünkü gün kit'alarımız Harkof-
ta taarruz hareket ve ilerleyişle-
rine devam ve bir yerde mühim
bir mahal işgal etmişlerdir.

Harkofun cenubunda Rus kuv-
vetleri ile şiddetle çarpışmak-
talardır. Düşman büyük zayıfata
uğramıştır.

İtalya istediği arazi için Fransaya nota mı verecek?

Almanya gittikçe İtalyanın tarafını iüzam ediyormuş

Londra, 21 (A.A.) — Berlinde
alınan haberlere göre Hitler İtal-
yanın taleplerini doğru bulmak-
taadır.

Almanya ile Fransa arasındaki
münasebetler ciddi bir şekil almış-
tır.

Stokholmda çıkan Stokholm
Tidningen gazetesinin yazdığına
göre Almanyanın gittikçe İtalya-
nın tarafını tuttuğu gün geçtikçe
belinmektedir.

Cenevreden alınan raporlara
göre İtalyan hükümeti Vişi hükü-
metinden mevzuubahs toprakların
İtalyaya terkî talebini muhtevî
bir nota hazırlamıştır.

İtalyan hariciye nezareti ile a-
lâkası bulunan Relatione Interna-
tionale gazetesini yazmış olduğu bir
yazıda «Vişi maskeyi atmalıdır»
demektedir.

Bu gazete «Vişi Mihver muvaf-
fakiyetinden şüphe etmektedir.
Vişinin teşebbüsleri zaman kazan-
maktan başka bir şey değildir»
demektedir.

Son dakika:

İtalyan ordusu Fransa hududunda toplanmış

Vaşington, 25 (A.A.) — Nevyork
Times gazetesinin bir muhâbirine
göre, İtalyan kralı Fransız hudu-
duna yakın bir noktada toplanmış

Kırkpınar güreşleri dün bitti, Tekirdağlı tekrar başpehlivan oldu

Edirne, 24 (Hususi) — Kırkpınar
güreşleri bugün hakem Ekrem
ve Fuad Pehlivanların idaresinde
tamamlandı. Büyüklerimiz ve bir-
lerce halkın önünde Saray içinde
yapılan güreşler çok heyecanlı ol-
du.

Hayati ile Tekirdağlı 90 dakika
çetin bir güreş yaptılar. Hayati
pes edip Tekirdağlının elini optü.
Tekirdağlı başpehlivan oldu. Sekiz
yıldır ün alan Tekirdağlı bundan
böyle Kırkpınar güreşlerine gir-
miyeceğini söyledi. Kırkpınardan
merasimle ayrıldı.

Neticeler şunlardır: Destelerde

Manfıralı Ahmed birinci, Ali Rıza
ikinci,

Küçük ortada: Servet birinci,
Edirneli Mehmed ikinci.

Büyük ortada: İsmail birinci,
Hilmi ikinci.

Başaltı: Hamdi birinci, Mustafa
ikinci.

Başta Tekirdağlı birinci, Baha-
eskili İbrahim ikinci.

Beden Terbiyesi D'rektörü De-
miray Kırkpınarın kapanışı mâna
sebetle bir nutuk söyledi

Pehlivanlara hediye olarak sa-
atler Parti Müfettişi Ragıp Akça
tarafından verildi.

Sovyetlerin yeni silâhları

Moskova, 24 (A.A.) — Mosko-
va radyosile yayılan bir demecin-
de Sovyet Rusya mühimmat ko-
miser muavini M. Piolkin şöyle de-
miştir:

«Halen düşmanın elinde bulun-
mayan öldürücü modern silâhlar
imal ediyoruz. Şimdi Sovyet Rus-
yanın mühimmat istihşali muhare-
beden evvelki devirden birçok de-
falar daha fazla olduğu gibi henüz
bunun âzami nisbetine de varılmış
değildir.»

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)
resi tahrib edilmiştir Biz 14 tay-
yare kaybettik.

Öğle tebliği
Moskova 24 (A.A.) — Sovyet
öğle tebliği:

23 Mayıs gecesi kit'alarımız Har-
kof istikametinde bazı kesimlerde
taarruz hareketleri yaptılar. İzyum
Barbenkovo istikametinde kit-
alarımız inadla çarpışmağa devam
etmişler ve düşmana ağır kayıplar
vermişlerdir. Cephenin başka ke-
simlerinde önemli hiç bir hareket
olmamıştır

Kıyasıya para harcayanlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)
İlle maksadlarına varmağa çalış-
ıyorlar. Ve işlerinde buna muvaffak
olanların bulunduğunu da anketi-
nin mevzuunu teşkil eden bol pa-
ra harcama gayretini göstermektedir.
Buna karşı yapılacak şey daimî bir
mücadeleden ibarettir. Harb ba-
şındanberi yapılan gayritabii ka-
zançlardan vergi alınmasını düşü-
nen kanun lâyhiası da işte bu mü-
cadelelerin bir safhasıdır.

Harb başladıktan bir müddet
sonra ben bir iki yazımda harbin te-
min ettiği yüksek kazançlardan ver-
gi alınmasını teklif etmişim. Bu
kanun lâyhiası hainin ilk aylarında
hemen kanunlaşmış olsaydı efbette
daha iyi olurdu. Çünkü o zaman
bir kanunu makbaleye teşmil et-
mek gibi kanun baktımından anor-
mal sayılabilecek bir hareket yap-
mağa da lüzum kalmazdı. Aynı za-
manda, kanun varidat temini ba-
kımından da daha verimli olurdu.

Belli de bu çeşid kazançların ve
şimdi şikâyet mevzuu olan hayat
pahalılığını mucib delice sarfiyatın
da bir miktar önüne geçilmiş olur-
du. Bununla beraber böyle bir ka-
nun harbin daha ne kadar devam
edeceği malûm olmadığınca göre ge-
ne lüzumludur. Bu kanunun mane-
vi bakımından da bir kıymeti vardır.
Çünkü halkın büyük bir kısmının
darlıklar içinde sıkıntı çektiği bir
sırada bol bol para kazanmış olan-
ların bol bol vergi vermeleri de bir
adalet icabıdır.

Lüks esya satışını tahdid etmek
ve bunları vesikaya tâbi tutmak
bir mâni tedbir olabilir de, kü-
zumlu lüzumsuz herşeyin satışını
tahdid imkânı olmadığı için, bu se-
fer tahdid tâbi olmaları mallara
hücum edilecek ve gene birçok pa-
ra sarfının önüne geçilemeyecek
ra sarfının önüne geçilemeyecek
tır. Eski mobilyalara ve antika eş-
ya karşı gösterilen görülenmiş
yaya karşı gösterilen büyük delilidir.
Onun için, hakiki ihtiyaç maddeleri
dışındaki eşyanın satışlarını tahdid
faydasızdır. Ve zaten buna imkân
da yoktur. Böyle satışlar hususî ve
bir şekilde gene devam ede-

Primler hakkında Vekâletin tebliği

Ankara, 24 (A.A.) — Ticaret

Vekâletinden:

Ticarî mübadelelerde ithalâtın
prim alınarak ihracata prim veril-
mesi yolundaki tabikatin dünya
harbinden doğan bu günkü iktisa-
dî şartlara uydurulması lüzumlu gö-
rülerek aşağıdaki karar alınmıştır.

1 — Serbest dövizle yapılan ticarî
mübedele, hizmet ve muame-
lelere takas limited şirketi tarafın-
dan tabik olunan primler, mahdud
tasfiye muamelelerine inhisar et-
mekte olan ahdi takaslara gene ta-
kas limitedce tabik edilen primler
aşağıda yazılı şekiller dairesinde
kaldırılmıştır.

2 — A — İhracattan, ticarî hiz-
met ve muamelelerden müevvellid
serbest dövizlere takas limited şir-
ketince prim tediyesine 25 Mayıs-
1942 tarihinden itibaren nihayet
verilecektir.

Ancak mükteşeb haklarının muha-
fazası maksadile bahis mevzuu ser-
best dövizlere, ihracat için alınmış
olup 25 Mayıs 1942 tarihinde mer-
iyette bulunan ihracat lisanslarına
müsteniden ve yalnız mer'iyet müd-
deti içinde yapılacak ihracata mu-
tad prim verilecektir.

Keza ihraci memnu olmıyan mad-
delerden ilân tarihinde satış akdi ya-
pılmış ve akreditü açılmış olup
da henüz lisans alınmamış olan sa-
tırlara da 48 saat içinde Takas Lim-
ted'e teşkil ettirilerek ve bir hafta
içinde lisans alınarak ihracat li-
sans müddeti içinde yapılmak şartı
ile mutad prim tabik olunur. Keza-
lık ticarî muamele ve hizmetlere a-
id dövizler bu kararın ilânı tari-
hinden evvel Türkiyeye bilfiil ge-
tirilmiş, olmak şartile 20 gün içinde
mutad prim istihlak tevfid eder.

B — İthalâtın, ticarî hizmet
ve muamillelerden alınan primlere
gelince, mezkûr şirketin primli dö-
viz vaziyeti tasfiye edilinceye ka-
dar bu primlerin tahsiline eskisi gi-
bi devam olunacak ve tasfiye son-
ra erince bu primler de derhal kal-
dırılacaktır.

3 — Bahis mevzuu primler kal-
dırılmakla beraber bu serbest dö-
vizlerle yapılan ihâlâta ve ihracata
şimdiye kadar olduğu gibi devam
edilecektir.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)
bulunmaktadır. Kendilerini saran
çemberi kırmak maksadile içeri-
de ve sarılan kuvvetleri kurtar-
mak için dışarıdan yapılan düş-
man teşebbüsleri neticesiz kalmış-
tır.

İmen gölünün cenub doğu çer-
resinde dünkü düşman taarruzları
nî hepsi akamete uğramıştır.

Doğu cephesi gerisinde Macar
kit'aları kuvvetle silâhlanmış bir
bolşevik çetesini, günlerce süren
bir çarpışmadan sonra tahrib et-
mişler ve birçok harb malzemesi
ele geçirmişlerdir.

gileri üzerinde de zararı görülür.
Bu işlerde en mühim rolü oyna-
yacak şey, böyle fevkalade zaman-
larda memleketin iktisadî hayatını
altüst edecek israflardan çekinmek-
tir. Bunu da ancak zenginler ve bol
para kazanmak imkânını bulmuş o-
lanlar kendi kendilerine bir vicda-
nî fren yapmak suretile temine ca-
lismalıdır. Bu, millî bir vazife-
dir. Bu vazife yapılıncaya, hâşâ
olan buhrandan nihayet parastı o-
lan buhrandan nihayet parastı o-

Meksikanın bugün mihvere harb ilân etmesi bekleniyor

Vaşington 24 (A.A.) — (Am-
erikan radyosu) :

Meksika hükümetinin Mihver
hükümetlerine Pazartesi günü harb
ilân etmesi beklenbilir.

Geceleyin reis Manuel, kabinesi-
le 3 saatlik bir görüşme yapmıştır.
Kabine, kongreden, Mihvere harb
ilân edilmesini isteyecektir.

Yangın torpili

Nevyork 24 (A.A.) — Meksika
körfezinde geçende vukua gelen iki
torpilleme hareketinden birinde ye-
ni tip bir yangın torpili kullanılmış
olması muhtemel bulunduğu haber
veriliyor. Taarruza uğrıyan gemi,
derhal tutuşmuştur. Kömürükler ateş
almış, telsiz durmuştur. 21 kişi-
den bir kısmı derhal, bir kısmı ya-
nak yaralarından bir müddet son-
ra ölmüş, bu suretle iki taarruz ne-
ticesinde ölenlerin sayısı 57 yi
bulmuştur.

Çin - Japon harbi kanlı bir safhaya girdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kü Cumartesi sabahı Tungyuan -
Yiwi - Pukiang istikametinde
Chekiang'ın merkezi olan Kink-
wa'ya doğru şiddetli bir baskı ya-
pmağa başladıklarını bildirmekte-
dir.

Kinkwa ve diğer sivill merkez-
lere devamlı olarak taarruz eden
uçaklar tarafından himaye görme-
lerine rağmen Japon kuvvetleri
ileri hareketlerini çok pahalı öde-
mektedirler.

Chekiang - Kiangsi demiryolu
üzerinde bulunan Viwu şehri Cu-
ma günü düşman eline düşmüştür.
Düşman 20 Mayıs'tanberi Shan-
eyaletleri cenubunda bazı terakki-
ler kaydetmiştir.

İhraç teşebbüsleri

Çungking, 24 (A.A.) — Cumar-
tesi akşamı neşredilen tebliğde de-
niliyor ki:

Fukien eyaletinde Japon harb
gemileri, sahil boyunca müted-
did adalara akın yapmışlardır. Min-
irmağı ağız açığında Şuansking
adadındaki Çin garnizonu Japon-
lar şiddetli bir deniz ve hava
bombardımanı neticesinde geri çe-
kilmeğe mecbur olmuştur. Japon-
lar, Fodsü, Namoi ve Pingtung
bombalamışlardır. 21 Japon harb
gemişi Fodsü yakınında Santağ,
Pintağ ve Nanjik adalarını bomba-
lamıştır. Japonlar, Pingtang ada-
sına asker çıkarmağa teşebbüs et-
mişlerse de Çin garnizonu tarafın-
dan püskürtülmüşlerdir.

Royter bildiriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Merkez cephesinde

Moskova, 24 (A.A.) — Bu ak-
şamki Moskova radyosu, merkez
cephesinde kayda değer nisbette
fazla bir faaliyet olduğunu bildir-
mektedir.

Almanlar kendi mevzilerini dü-
zeltmek teşebbüsüne birkaç tank
grupile desteklenen bazı taarruz-
lara girişmişlerdir.

Bütçenin mecliste müzakeresine bugün başlanacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

beyanata hususî bir ehemmiyet
atfedilmektedir. Maliye Vekili
1942 bütçesinin ne gibi zorlu şart-
lar altında hazırlandığını izah e-
decek ve denk bütçe esasına sadık
kalmak için baş vurulan türlü çar-
relere temas eyleyecektir.

Vekil fevkalade zamanın deva-
mı müddetince tabik edilmek ü-
zere bazı vergilere yapılması ka-
raraşan zamları da bu arada anla-
tacaktır. Maliye Vekilinin izahatını
takiben bütçenin umumî heyeti
üzerinde müzakere açılacaktır.

Salı gününden itibaren hafta
sonuna kadar Büyük Millet Meclisi
her gün toplanacaktır. İcab
ederse öğleden evvelleri de to-
planmalar yapılacaktır. Cumartesi-
den evvel ve bütçenin masraf ve
varidat kanun lâyhiası da görüşü-
lecektir.

Fevkalade kazanç vergisine dair
olan kanun lâyhiasının encümen-
lerde hararetle münakaşalara vesile
teskil etmiştir. Bu lâyhianın bir
defa da Parti Grubu idare heyeti
tarafından teşkil edilen bir komis-
yonca teftikî faydalı görülmüştür.
Komisyon teftiklerini tamamlama-
k üzere dir.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İtalyan hususî tebliği de bir İtal-
yan denizaltısının Mayısın 20 sin-
de Brezilyanın en doğudaki bur-
nunun 380 kilometre şimal doğu-
sunda ve hatta üstüvanın 400 kilo-
metre kadar cenubunda bulunan
Fernando adası batısında cenuba
doğru seyreden bir Birleşik Ame-
rika deniz kuvvetine hücum ede-
rek ve himaye destroyerlerini ge-
çerek Maryana tipindeki bir A-
merikan zırhlısını birkaç yüz me-
tre mesafeden yaptığı bir torpil
salvosu ile batırılmış olduğunu ha-
ber vermektedir. İtalyan denizalti-
sının, himaye destroyerleri ateş
açmadıklarından dolayı kendisini
de kurtarmak üzere batırıldığı
bildirildiği bu zırhlı 31500 tonilâto
haaminde olup 21 mil süratinde-
dir ve 1920 senesinde inşa olun-
muştur. 40,6 lik büyük topları se-
kiz tanedir.

Birleşik Amerika doğu sahille-
rinde beş aydanberi mihver deniz-
altıları tarafından batırılan ticaret
vapuru tonajının önemli bir dere-
ceye çıkması olduğuna şüphe caiz
değildir. Bununla beraber, öyle an-
laşılmaktadır, ki kendi tezgâhla-
rında inşa edilen gemi adedinin
çoğuluğuna ve bunların inşa ve it-
mamları hususundaki süratle gü-
venerek şimdiye kadar Amerika
sahillerinde ticaret vapurlarının
bu suretle batması keyfiyetini lâ-
yük olan ehemmiyetle gözönüne
almamakta idiler. Fakat, 22 Mayıs
tarihli bir Vaşington telgrafı ar-
tık Birleşik Amerikanın bu mese-
ledeki görüş tarzının değişmiş ol-
duğunu ve bundan sonra İngilte-
tereyi örnek tutarak gemilerini
Amerika kıyıları boyunca da ka-
file halinde sevketteğe başla-
yacağını ilân eylemektedir.

Meksika körfezile Karayib de-
nizinde Amerikan ticaret gemile-
rinin bu suretle Alman denizalti-
ları tarafından batırılmış olması
bir taraftan Amerikan ticaret va-
purları tonajında büyük bir rahne
açmak suretile Birleşik Amerika
aleyhinde bir vaziyet husule ge-
tirmiş iken diğer taraftan bundan
yirmi gün kadar evvel bu vapur-
lar arasında bir de Meksika petrol
adadındaki Çin garnizonu Japon-
lar şiddetli bir deniz ve hava
bombardımanı neticesinde geri çe-
kilmeğe mecbur olmuştur. Japon-
lar, Fodsü, Namoi ve Pingtung
bombalamışlardır. 21 Japon harb
gemişi Fodsü yakınında Santağ,
Pintağ ve Nanjik adalarını bomba-
lamıştır. Japonlar, Pingtang ada-
sına asker çıkarmağa teşebbüs et-
mişlerse de Çin garnizonu tarafın-
dan püskürtülmüşlerdir.

Meksika hükümetinin bu yeni
hâdise üzerine, siyasi münasebet-
lerini zaten çoktanberi kemmiş ol-
duğu Almanya'ya harb dahi ilânı-
na kadar gidip gitmeyeceği birçok
mahfellerde merak ve ilgi ile so-
ruşturulmağa başlanmıştır. Çok
kısır günlerin olayları bu hususta
muktadî cevabı tabiatile verecek-
tir. Biz, bunlara intizaren şimdilik
Meksika askerî kuvvetleri hakkın-
da birkaç satırlık bazı malûmat
lara girişmişlerdir.

19 milyonun biraz fazla nüfu-
su olan Meksika hükümetinin gö-
nüllü ve ücretli erlerden mürek-
kep bir daimî hazer ordusu var-
dır ve bu hazer ordusunun mev-
cudu 47,500 kişidir. Askerlik vazii-
fesi 18 ile 43 yaşları arasında 25
sene olup muvazzaf hizmet müd-
deti 3 senedir. Bir harb vukuunda
120,000 kişilik bir kuvvet çıkar-
mak esasına göre hazırlanmış olan
Meksika hazer ordusu ceman ağır
makinelî bölüklerle birlikte 202
bölüğe münkasim 50 piyade tabu-
rile 120 süvari ve süvari ağır ma-
kinelî bölüğüne münkasim 40 sü-
vari alayından, 4 bataryalı bir sa-
ra topçu alayından, 4 bataryalı
bir dağ topçu alayından, 1 uçaks-
avar bataryasından ve bir istih-
kâm taburule bir muhabere bölü-
ğünden mürekkebdir.

Meksikanın hava kuvvetleri ka-
ra ordusile mütenasib ve binaen-
aleyh az ehemmiyetli oldukları
gibi deniz kuvvetleri de her biri-
nin âzami tonajı 1600 ü geçmiyejn
ceman 6700 ton hacminde 5 top
çekerle gene hepsi 2572 ton hac-
minde 13 sahil muhafaza gemisin-
den ibarettir. Ayrıca, altı tanesi
de donanmaya mahsus nakliye ge-
misi vardır. Görülüyor, ki Meksika
askeri kuvvetleri bugünkü şe-
killeri itibarile ehemmiyetli de-
ğildir. Fakat, Meksikanın nüfusu
çoşca olduğu gibi Meksikalılar da
umumiyyetle muharib oldukları
Alman Meksika ordusunun Birleşik
Amerikanın malzeme yardımıle
az zamanda oldukça ehemmiyetli
bir muharebe unsuru haline gele-
ceğini ve bu itibarla, Şayed Meksika
mihver devletleri aleyhine
harbe girese bunun mihver için
önemli bir zarar teşkil edeceğini
kabul etmek icab eder.

2 — Şark cephesi:
Mareşal Timoçenko'nun Mayıs-
tan itibaren Harkof muntakasına
karşı girişmiş olduğu büyük taarruz
hareketinin bir taraftan Har-
kof şarkındaki Alman müdafaa
hatlarının şiddetli mukavemeti,
bir taraftan Alman kit'alarının
yer yer yapmış oldukları karşı taarruzlar,
bir taraftan da Mayısın
on sekizinci günü Harkofun vasatı
125 kilometre cenub doğusundaki
İzyum - Barbenkovo muntakasın-
dan Timoçenko ordusunun cenub
kanadını kuşatacak vehile Alman-
lar tarafından girişilmiş olan da-
ha büyük ölçüde bir karşı taarruz
hareketi neticesinde duraklar gibi
olduğu anlaşılmaktadır. Gerçi, 22
Mayıs tarihli Sovyet tebliği
Harkof istikametinde taarruzların
devam ettiğini bildiriyorlar ve aynı
tarihli Londra telgrafları da
Timoçenko'nun bir milyon kişilik
bir kuvvetle yaptığı bu taarruzun
küçük bir duraklamadan sonra
tekrar terakki eder gösterme-
ğe başladığından bahsediyorlar
sa da 22 tarihli Alman resmi tebli-
ğinde Harkof muharebelerinde bü-
tün Sovyet taarruz ve hücumların
Sovyetlere çok büyük kayıplar
vererek püskürtüldükten sonra
teşebbüsün Almanlar eline geç-
miş olduğunun bildirilmiş olması
ayrıca mühim ve manalı görülmek
tedir. Biz, teşebbüsün Almanların
eline geçmesi tabirinden Timoçen-
konun cenub kanadına tevcih edil-
miş olan Alman taarruzunun Sov-
yetlerin bütün gayretlerine rağmen
Almanlar lehinde inkişaflar
göstermekte olduğu manasını çu-
karmaktayız ve eğer, Alman - Ru-
men kuvvetlerinin Kerç dolayları-
rındaki temizleme hareketlerinde
yeni esirler ve ganimetler olarak
eski miktarı bir hayli artırdıkları
siada Harkof muntakasında da va-
ziyet gerekçen bu suretle ise o
zaman Almanların hem 1942 yılı-
nı ikinci büyük muvaffakiyetini
elde etmek yoluna girmiş oldukları
rını tesbit etmek, hem de Mareşal
Timoçenko'nun bu büyük taarruz-
lara göre bozmak değil, bilakis bu
taarruzun başlaması en fazla mel-
huz olan muntakadaki hasım kuv-
vetlerle bunların şekil ve vaziyet-
lerini meydana çıkarmış olmak ve
bu kuvvetlerin geniş ölçüde hur-
palmalarına sebebiyet vermek
bakımından Almanların bu yük-
nakla düşündükleri gayeye fayda-
lı olmuş bulunduğu mütealeasım
ileri sürmek mümkin olacaktır.

K. D.

Japonyanın uçak gemileri

Sofya, 24 (A.A.) — D. N. B.: Ja-
pon deniz atasesi Albay Matsuhara,
Zora gazetesi muhâbirine, Ja-
ponyanın, İngiltere ve Birleşik A-
merikanın müştereken ellerinde
bulunanlardan daha fazla uçak ge-
misine sahip olduğunu söylemiş-
tir.

DERUGA DAVASI

Yarın Akşam

SÜMER SINEMASINDA

Başlıyor. Kabahatli Kim?

Suikasd davasında müddeiumuminin serddettiği iddianame

Aradan beş hafta geçtikten sonra Moskovadan Niyazi tarafından gönderilen bir mektubda Yugoslavyadaki kardeşi Fahri Namına bir mektubun lefedildiğini ve bu mektubun İstanbulda postaya verilmesi bildiriliyordu. O tarihte Moskovadan doğrudan doğruya Yugoslavyaya mektub gönderilme sine imkân bulunmadığını anlatan Süleyman; kendisine tevdi edilen bu işi yaptığı gibi müteakib tarihlerde de gerek Moskovadan ve gerekse Yugoslavyadan kendi namına gönderilmiş olan mektupları muntazaman Yugoslavyaya ve Moskovaya sevketmek suretile Niyazi ile Fahrinin muhaberelelerini kolaylaştırmış ve okuması ve yazması hemem yok denemek kadar az olduğu için Niyaziye ve Fahriye gönderdiği mektuplarını daima Abdurrahmana yazdırmıştır.

Niyazi Moskovaya hareket ederken bir mektubla bildirdiği üzere bir müddet sonra Marsel berber salonuna gelen bir musevi, Niyaziye aidiyetinden bahsile Süleymana 27 lira teslim etmiştir.

Şayanı dikkattir ki bu paranın teslimini takiben iki, üç gün içinde Süleyman, Yugoslavyadan gönderilen bir mektubu almıştır.

Fahri, bu mektubunda, Üsküpe de misafireten kaldıktan sonra Türkiyeye dönmek üzere yola çıkan ve Adapazarında ikamet eden bir bakkalın karısı ile bir bavul gönderdiğini ve Niyaziye aid olan paradan sarfedilmek suretile Adapazarına gidilerek bavulun alınmasını ve Niyazinin Moskovadaki adresine gönderilmesini bildiriyor.

Sadık bir adam sıfatıyla bu emri yerine getirmek istiyen Süleyman bir gün Adapazarına giderek, mektubta bahsedildiği gibi Şen kardeşler bakkaliye mağazasını

bulmuş ve bakkal dükkânı sahiplerinden Zıyanın karısı Bergüzar Şenkardes tarafından 2.10.939 tarihinde Türkiyeye evdet ettiği kadar getirilmiş olan mevzuu bahis eski, boş bavulu alıp İstanbula dönmüştür.

O sıralarda Sömeştür tatilinden istifade Abdurrahman Saymanın Üskübe gideceğini öğrenen Süleyman; kendisinden, Fahri ile Üsküpte görüşerek (Adapazarından aldığı bavulu ne yapması lâzımla geleceğini) öğrenip bildirmesi ni rica etmiş ve Fahriye de bir mektub göndererek kısa bir müddet için Üskübe giden Abdurrahmanla tanışıp görüşmesini bildirmiştir.

Abdurrahman Sayman; o tarihte kadar Fahriyi şahsan tanınamakla beraber Süleyman tarafından gerek Moskovaya ve gerekse Yugoslavyaya gönderilmek üzere kendisine yazdırılan muhtelif mektuplardan dolayısıyla Niyaziye ve Fahriyi giyaben tanımış, bu vesile ile Süleymana da küviyetini ve temayülleri öğrenmiş bulunuyordu.

Filhakika 940 senesi Şubatında Üskübe giden Abdurrahman mahaza kendisini görmek üzere Metroviçten Üskübe gelen Fahri ile tanışarak Süleymanın Adapazarından aldığı bavul hakkında malûmat vermiştir.

Abdurrahman; Üsküpte kısa bir müddet kaldıktan sonra aynı ay içinde ve sömeştür tatilinin bitmesine doğru İstanbula avdet ederken, Süleymana teslim edilmek ve Adapazarından alınan bavul ile birlikte Moskovada Niyazi adresine gönderilmek üzere Fahri tarafından tevdi edilen diğer bir bavulu almış ve beraberinde getirerek Süleymana vermiştir.

(Devamı var)

Türkiye futbol birincilikleri

Ankara, 24 (Husus) — Dün başlayan Türkiye futbol birincilikleri müsabakalarına bugün de 19 Mayıs stadında devam edilmiştir. İlk maç dün İzmir'in Göztepe takımına mağlûb olan Beşiktaş takımını Harbiyeye 1-0 yenilen Trabzon takımı arasında idi.

İstanbul şampiyonu bugün saha ya oldukça değişik bir kadro ile çıkmıştı.

M. Ali — Feyzi, Yani — Rifat, Nazif, Çaçı — Nail, Hakkı, İbrahim, Şükrü, İbrahim.

Trabzonlular birinci maçtaki kadrolarını muhafaza ediyorlardı. Oyunun ilk dakikalarında Trabzonluların sakin ve rahat bir tempo ile vaziyete hüküm oldukları görülmüştür.

12 nci dakikadan sonra siyah beyazlılar vaziyete hüküm oldular. On beşinci dakikada Hakkı'dan gelen bir pas alan İbrahim, kuvvetli bir şütle topu ağlara taktı.

Üstüste kaydedilen iki gol, Trabzon lisesi takımının gene büyük farktı bir mağlûbiyetine yolu üzerinde olduğuna işaret sayılabildiği halde, Trabzonlular tempolarını hiç bozmadan, soğukkanlılıkla oyuna devam ediyorlar.

Birinci devrenin 31 inci dakikasında Hakkı, şimdiye kadar oynanan dört maçın en güzel golünü, kaleciyi de atlatarak kaydetti.

Beşiktaşlılar, 3 gol kazanmayı kâfi addetmiş olacaktı ki gevşediler ve birinci devre 3-0 bitti.

İkinci devrenin başında Beşiktaş gene hücumda görüyoruz. Üçüncü dakikada Nailin çizgi üzerinden ortalağı topu, geriden yetişen İbrahim neftis bir şütle gole çevirdi. Fakat hakem, her nedense bunu ofsayd addetti.

Beşiktaşlılar gol çıkarmak için didindikçe, Trabzonluların müdafası da enerjisini artırıyor ve gol imkânı vermiyordu. Bu vaziyet 25 inci dakikaya kadar böyle devam etti. Nihayet Naci 4 üncü Beşiktaş sayısını, uzaktan bir şütle çıkarmaya muvaffak oldu.

Canlı olan Trabzonlular oyunu Beşiktaş yarı sahasına, hattâ Mehmed Alinin müdafaa ettiği kaleline civarına nakletmeye muvaffak oldular. Rifatla Feyzinin adamakıllı yorulmuş olmaları Trabzon sol açığı Haysinin vaziyetini kolaylaştırıyor, Mehmed Ali müşkül anları geçiriyor. Bu vaziyet on dakikaya kadar devam etti ve Beşiktaşlılar yeniden vaziyete hüküm oldular, fakat

madılar. Maç 4-0 Beşiktaşın galibi yetile bitti.

Harbiye - Göztepe maçı
Son maçı Harbiye ve Göztepe oynuyordu. Maçı İstanbuldan Şazi Tezcan idare ediyordu.

Oyunun, ilk dakikasından başlayarak, ta sonuna kadar başdöndürücü bir hızla geçtiğini kaydetmek lazımdır. Her iki takım, tam bir şampiyona maçı enerji ve heyecanla oynadılar ve muvaffak oldular.

Sevirciler, kuvvetler arasında geçen bu mücadelede akışını zevkle takip ediyorlar.

30 uncu dakikada Fuaddan gelen bir pas alan Halid, İzmir şampiyonuna, galibiyet ümidi veren güzel bir gol kazandırdı ve devre bu şekilde 1-0 Göztepenin lehinde bitti.

İkinci devre, birinci devrenin bütün vasıflarına malik bir imittirdi. Harbiye enerjik ve süratli hücumlarına devam ediyor. Göztepe, İler Sabahaddin'in pesini bırakmak suretile, topu hep merkezde toplayan Harbiye hücum tarzını daima semeresiz bırakmaya muvaffak oluyorlar.

Fakat ele avuca sığmayan Sabahaddin, nihayet kendisini adım adım takip eden Macidi yormağa muvaffak oldu ve onun kontrolünden kurtulur kurtulmaz oyun üzerindeki tesirini derhal hissettirdi. Bundan sonra Harbiyeyi hep hücumda; hem de delice ve sürükleyici hücumlarda görüyoruz. Sabahaddin 28; 30, 38 inci dakikalarda Göztepe müdafasını adeta yıpratarak 4 gol çıkardı. Buna 39 üncü dakikada Süleymanın attığı gol de eklendi. Harbiye sahadan 5-1 galib çıktı.

Türkiye şampiyonluğunun şonuncu karşılaşmaları yarın yapılacaktır. Bu şampiyonluğun kuvvetli namzedi bugün için Harbiyedir. Yarınki Beşiktaş - Harbiye maçı eğer beraberlikle, hattâ 2-1 Beşiktaşın galibiyetle biterse, gol averajı hesabıyla Harbiye gene Türkiye şampiyonu olacaktır. Beşiktaşın şampiyon olabilmek için maçı en az 2-0 galib olarak bitirmesi lazımdır. Galatasaray dün Şişli - B.öğlüspor muhtelitini 8 - 1 yendi.

Macarların meshur Admira takımına hazırlık olmak üzere dün Şeref sahasında Galatasaray ile Beyoğluspor - Şişli muhtelitini arasında bir karşılaşma yapılmıştı. Galatasaray bu oyunda çok canlı oynanmış, neticede maçı 8-1 kazanmıştı.

GÖZ DOKTORU

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi
göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı,
Tel. 23212

DERMOJEN

YANIK, CATLAK, EKZEMA ve
CİLD YARALARINA fevkalâde iyi
geçir. Derinin tazelenmesine ve
yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDA BULUNUR.

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Cihad Baban
SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIĞIL

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Sıhhi bahisler

(Baştarafı 3/1 de)

rinde bu daha fazla zararlar meydana getirir.

Ne miktar içmeli? Burada da hafızsıhhihacılının fikirleri bir değildir ve kat'i bir miktar tayini çok güçtür. Bazı kimseler yemeklerde yarım bardak bir şey içmekle iftita ettikleri halde bazıları: bardak bardak mayıyat alırlar.

Çok susadığımız zaman hemen su içmeli miyiz? Buna hem evet, hem de hayır diye cevap verebiliriz. Eğer dikkatli ve düşünceli hareket ederek suyu içerek zarar gelmez. Yani suyu ağır ağır ve yudum yudum içmelidir.

İçtiğimizi anlamalı ve ağzımızın civarında bulunan güddellerin bu suyu az çok emmesini temin edecek şekilde içmeliyiz. İçilecek su ağzımızın hararetini aldıktan sonra mideye inmeli. dir, ağzımızda az çok inderimadan suyu fazla miktarda mideye doldurmaktan daima çekinmelidir.

Soğuk su mu, sıcak su mu, ılık su mu içmelidir?

Evvelâ şunu söyleyelim ki ılık sular hazım için asla iyi değildir, daima bir nevi istihazlık ve hazımsızlık tevvid eder. Asla şayanı tavsiye değildir.

Sıcak sulara gelince: — Bu mayiler mideyi şiddetle tenbih ederler, bunlar ancak yemeklerin sonunda bir miktar alınabilir. O da bazı menkuller şeklinde, meselâ ihlamur, hafif çay veya papatyaya vesaire gibi...

Soğuk sulara gelince: — Bu bilhassa çok soğuk ve fazla miktarda olarak midemize dahil olursa hakikaten tehlikelidir. Açıkken ve çok terli bir halde fazla soğuk su içenlerde bazan ölüml tehlikesi bile kavdolumuştur.

Su halde az çok serin bir su içmek her zaman savanı tavsiyedir. Fakat suya buz karıştırarak içmek asla caiz değildir.

Kışın mı, yazın mı fazla su içilir. Süphesiz yazın çok su içeriz. Çünkü ancak bu sayede böbrekle-

rimizin vazifelerindeki müvazaneyi temin etmek mümkün olur. Yazın derimizden fazla ter ıfraz ederiz. İfraz olunan bu ter buhar haline geçer. Böylece vücudumuzda mayıyat azalır, adeta kuruluk başlar. İşte bunu telâfi için yazın fazla içmeğe mecburuz. Maa-mafih bu zarureti sulistimal etmemelidir. Kendimizi mütemediyen bardak bardak suya vermeme liyiz. Unutmamalıdır ki fazla içilen su daima mideye bir takım arızalar meydana getirir.

Her iki yemek arasında mümkün olduğu kadar su içmeğe çalışalım.

Bir de tansiyonu yüksek olanların çok su içmeleri veyahud sulu diğer şeyleri fazla miktarda almaları asla caiz değildir. Bilmek lazımdır ki bu gibi hastalar için fazla su ve tuz en zararlı, en tehlikeli maddelerdir.

Hangi nevi sulu şeyleri içmelidir?

Bu noktada bilhassa işaret edelim ki alkollü içkiler sureti kat'iyede soframızdan ve evimizden uzak olmalıdır. Herkese bilhassa bürolarda oturarak çalışanlarda, kafası çok meşgul olanlarda alkollü içkiler çok daha fenadır. Bu gibi zevat dimağlarının, sinirlerinin kuvvet ve çalışma kabiliyetini iyice muhafaza etmek arzu ediyorlarsa alkolden daima uzak kalmalıdır.

Hıfzıssıhha nokta nazarından bizim bütün mayıyata aid ihtiyaçlarımızı giderecek yegâne şey saf sudur.

Su yalnız insanların değil, bütün hayvanat ve nebatatın ve yer yüzünde mevcut bütün mahlukatın hayat membaıdır. Temiz ve saf bir su en güzel içilecek maddedir.

Suya ilâve olmak üzere meyva suları, limon ve portakal suları ve topraktan fiskıran maden suları gibi meviler de sıhhat için en güzel yardımcıdır.

Dr. İbrahim Zati Özet

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbara ve ihbarız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinde:

On bir bin metre bezi ofisimiz tarafından verilmek şartıyla örtülük muşam, ba diktirilecektir. Talib olanların şartnamesini parasız olarak muhaberat servisimizden almalari ve açık pazarlığı yapılması üzere 25.5.942 Pazartesi günü saat on beşte Sıracıkda Liman hanındaki şubemizde hazır bulunmaları rica

Millî Müdafaa Vekâletinden:

Askerî lisele, Konya askeri orta okuluna ve gedikli hazırlama orta okullarına talebe alınıyor.

1 — 1.Eylül.942 de başlayacak yeni ders devresi için Konyada Kuleli, Akşehirde Maltepe ve Bursa askeri liselele Konya askeri orta okulunun ve Kayseri gedikli erbaş hazırlama orta okulunun her üç sınıfına, Merzi - fon gedikli okulunun birinci, ikinci, üçüncü sınıflarına, Kırkkale sanat okulu ve Ankara musikî gedikli okulunun yalnız birinci sınıflarına maarif liselelerinden, maarif orta okullarından ve ilk okul mezunlarından talebe alınacaktır.

2 — Alınacak talebenin Türk rkundan olması, sıhhi muayenede sağlam çıkması, ve istekli adedi ihtiyaçtan fazla olduğu takdirde yapılacak seçme sınavında kazanması şarttır.

3 — Tahsilî terketenler, her ne sebeble olursa olsun yaşını büyümüş veya küçültmüş olanlar, buldukları okulların son sınavlarında sınıfıta veya bitirmemeye kalmış olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askeri liseleler tahsilâtındaki hadlere uygun olmaları kabul olunmazlar. Yalnız gedikli erbaş hazırlama orta okullarına bir ilâ üç sene tahsilî terketmiş olanlar alınabilir.

4 — Bu şartları taşıyan isteklilerin buldukları yerleria askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartlarını öğrenmeleri ve okullara istekliler hakkında yapılacak olan tahkikat neticelerinin seçme sınavlarına kadar tamamlanarak isteklilerin bu sınavlara girebilmelerini temin için 15.Mayıs.942 den itibaren birer dilekçe ile ve açık ikamet adreslerini ve nüfusa kayıtlı buldukları yerleri dilekçelerinde göstermek üzere derhal gitmek istedikleri okul müdürlüklerine müraacaat etmeleri ve maarif okullarında sınıf geşme sınavları bittikten sonra da diğer kaydı kabul kâğıtlarını hazırlayarak askerlik şubeleri yolu ile en geç 10.Ağustos.942 tarihine kadar okul müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. «3267,5538»

Biletçi Alınacak

İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İdaremize biletçi alınacaktır:

Kabul şartları:

- 1 — Tamüsihha olup askerlikte alâkası bulunmayacak.
- 2 — Boyu 1,65 den aşağı ve yaşı kırktan yukarı olmayacak.
- 3 — Okuma ve yazması olmasla beraber biraz da hesap bilecek. İsteklilerin Galatada Tramvay hareket dairesine müraacaatları. «5764»

KURTULUŞ

CAM ve ŞİŞE FABRİKASI

SADIK GÜRTUNCA

ve

M. REŞAT DÜŞÜNÜR

Gaziler Caddesi 1251 nci Sokak No. 43

İZMİR

Her türlü Lamba, Lamba şişesi, Suraşi, Kavanoz, Çay bardağı, Göz ve at boncukları ve bilümm Zücakiye edevatı.

Her nevi sipariş derhal kabul ve deruhde edilir.

Telgraf: GÜRTUNCA - İZMİR Telefon: 3732

BAYILANLAR ÇARPINTI ve SINIR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL
DEN 20 DAMLA ALINCA SINIRLARI YATIRIR. DERHAL FERANLARLAR.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. de

Muhammen bedeli (5400) lira olan muhtelif eb'ad ve evsafıta 1500 Kg. pirinç kaynak teli (5.6.1942) Cuma günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (405) liralık muvakkat teminat, kânunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevî zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuza kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (5622)

Satılık Harman Makinesi ve 2 Gazojen Motörü

Biri 10 beygir kömür ile, diğeri 20 beygir odun ile işler, fazla tafsilât için Galatada Mahmudiye Cad. 97 No. H. Cemal müraacaat. Telefon: 43467

Universite A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak iş	Keşif bedeli	Teminatı
	Lira	Lira
Birinci cerrahi kliniğine 175 kalem tahta eşya.	36 733	2755

Yukarıda ayrıntı iş Üniversite rektörlüğünde 4/VI/1942 Perşembe günü saat 15.5 da rektörlükte kapalı zarfla ihale edilecektir.

Bu işe aid şartname, keşif plânları rektörlükte görülmür. İstekliler 40.000 liralık bu gibi iş yaptığina ve fabrika sahibi olduğuna dair vesika ile Ticaret odası kâğıtlarını havi zarfları ihale günü saat 14 de rektörlüğe vermeleri,